

**ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ
РАЙОНИ**

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

**СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ “МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА КИРКОВО - ЗЛАТОГРАД”**

*Проект на документацията е приета с решения № УС-3.28/07.08.2018 и
№УС-6.46/17.10.2018 г на УС на МИГ Кирково-Златоград*

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна
финансова помощ по ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ
РАЙОНИ 2014-2020 чрез подхода ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ
МЕСТНО РАЗВИТИЕ**

**Процедура чрез подбор на проектни предложения с
няколко крайни срока за кандидатстване:**

BG06RDNP001-19.*МИГ –Кирково-Златоград**
Мярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването
или разширяването на всички видове малка по мащаби
инфраструктура

Златоград 4980, ул. Стефан Стамболов 1
тел. 03071 4205 ел. поща: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

1.Наименование на програмата:	3
2.Наименование на приоритетната ос :	3
3.Наименование на процедурата:.....	3
4.Измерения по кодове :.....	3
5.Териториален обхват:	3
6.Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати :.....	3
7. Индикатори	4
8.Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата :	4
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	5
10.Процент на съфинансиране:.....	5
11.Допустими кандидати:.....	6
12.Допустими партньори (ако е приложимо) :.....	9
13.Дейности , допустими за финансиране:.....	9
13.1 Допустими дейности:	9
14.Категории разходи, допустими за финансиране	15
14.1 Допустими разходи.....	15
14.2. Условия за допустимост на разходите:.....	16
14.3 Недопустими разходи:.....	18
15.Допустими целеви групи (ако е приложимо) :	19
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи.....	19
17. Хоризонтални политики.....	32
18.Максимален срок за изпълнение на проекта	33
19.Ред за оценяване на концепцията за проектни предложения:.....	33
20.Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:.....	33
21.Ред за оценяване на проектите предложения	33
22.Критерии и методика за оценка на проектите предложения :	35
23.Начин на подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения :	36
24.Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване :.....	38
25.Начален и краен срок за подаване на проектите предложения :.....	45
26.Адрес за подаване на проектите предложения проектни предложения :	46
27.Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условията за кандидатстване:	46
28.Приложения към Условията за кандидатстване :	46
29. Списък на съкращенията и обяснителни бележки	49

1.Наименование на програмата:

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 -2020 г.

2.Наименование на приоритетната ос :

МЯРКА 19 „ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ“

Подмярка 19.2 „Прилагане на стратегии за водено от общностите местно развитие“

3.Наименование на процедурата:

МИГ –Кирково-Златоград - **Мярка 7.2-**Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура.

4.Измерения по кодове :

097 Инициативи за водено от общностите местно развитие в градски и селски райони.

5.Териториален обхват:

Цялата територия на Община Кирково и Община Златоград

6.Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати :

Чрез финансирането на проекти по процедурата чрез Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР), ще бъдат насърчени инвестициите в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, които са ключов фактор за създаване на конкурентоспособна и устойчива икономика.

Основна цел на процедурата е насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на общините Кирково и Златоград чрез:

- подобряване на средата и качеството на живот в населените места на общините Кирково и Златоград;
- осигуряване на базови услуги на населението на общините Кирково и Златоград и достъпа до тях в сферата на образованието, здравеопазването и социалните грижи, науката и културата, водоснабдяването и канализацията, енергоснабдяването, транспорта, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиha.

Обосновка:

Настоящата процедура по Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ има принос към постигането на Стратегическа цел 2 „Създаване на качествена жизнена среда и повишаване на качеството на живот на местната общност чрез инвестиции в публичната инфраструктура, подобряване на достъпа до социални услуги, развитие на туризма и съхраняване на културното наследство“ от Стратегията за ВОМР на МИГ Кирково – Златоград. Изпълнение на дейности по процедурата ще осъществи заложената в Приоритет 1: «Подобряване на средата и качеството на живот на населението» Специфична цел 1 - «Подобряване на публичната инфраструктура в населените места».

По процедурата ще се подпомагат проекти, които водят до подобряването на техническа инфраструктура, създаването на оптимална жизнена среда и повишаване на привлекателността за бизнес и инвестиции.

Очаквани резултати:

- Подобрена достъпност до населените места на територията на МИГ;
- Подобрено състояние на уличната мрежа;
- Подобрено състояние на водопроводната и канализационна мрежа;
- Изградени или обновени места за обществено ползване;
- Подобрено състояние на обекти от социалната, спортната и културна инфраструктура на територията на МИГ;
- Обновена образователна инфраструктура;

7. Индикатори

Индикаторите за изпълнение и резултат по процедурата, включват:

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
За изпълнение	Брой проекти, финансирани по мярката	брой	2
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	брой	2
	Размер на публичната помощ от ЕЗФРСР	лв.	782 320
За резултат	Дял от населението на територията, обхванато от проекти, свързани с подобряване на жизнената среда	%	20%
	Дял от населението на територията, което се ползва от подобрената среда	%	30%

ВАЖНО!

Кандидатите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедури посочват информацията относно предвижданите индикатори:

- в Секция 8 «Индикатори» от формуляра за кандидатстване;
- в Приложение № 1 „Основна информация за проектното предложение“, Раздел V. „Форма за наблюдение и оценка (Приложение 1 от Условия за кандидатстване-Документи за попълване);
- формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР" (Приложение 1А от Условията за кандидатстване-Документи за попълване);

При разминаване на информацията за индикатори, посочена в горните три източника, ще се изисква пояснителна информация.

Забележка: Във връзка с отчитане на индикаторите за резултат „Дял от населението на територията, обхванато от проекти/което се ползва от подобрената среда“, МИГ ще следи и индикатори „Брой на жителите в населените места, където е обекта на инвестицията“ и „Брой на жителите, които се ползват от подобрените услуги/инфраструктура“.

8.Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата :

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони	Национално съфинансиране
782 320 лв 100%	704 088 лв 90%	78 232 лв 10%

Посоченият общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е равен на общия размер на безвъзмездната помощ по мярка 7,2 от СВОМР.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на допустими разходи по процедурата за един проект е левовата равностойност на 20 000 евро – **39 116,00 лв.**

Максимален размер на допустими разходи по процедурата за един проект е левовата равностойност на 200 000 евро – **391 160,00 лв**

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата за един проект е левовата равностойност на 200 000 евро – **391 160,00 лв**

10. Процент на съфинансиране:

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е в размер 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта.

Интензитет на помощта:

(1) Финансовата помощ е в размер **100 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията не генерират нетни приходи.

(2) Финансовата помощ е в размер **100 на сто** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи, но размерът на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта не надхвърля 97 790 лв.

(3) Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“.

(4) Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ определен въз основа на анализ „разходи-ползи“ по т. 3 се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Всички допустими кандидати представят анализ „разходи - ползи“ (финансов анализ) по Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие“ за определяне на размера на интензитета на финансовата помощ за проекта. Анализът се подава по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ – Приложение 6 към Условия за кандидатстване/Документи за попълване и се попълва съгласно указанията, дадени от ДФЗ в образеца.

Размерът на финансовата помощ за проекти за дейност „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“, се определя въз основа на индивидуален анализ „разходи - ползи“ за съответния регион. При изготвянето на индивидуалния анализ „разходи - ползи“ се използва методологията за изготвяне на анализ „разходи - ползи“, подробно описана в „Ръководство за Анализ „разходи - ползи“ на инвестиционни проекти 2014- 2020 г. и изискванията за определяне на нетни приходи по чл. 61, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за

развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1303/2013“.

11. Допустими кандидати:

11.1. Критерии за допустимост на кандидатите:

Допустими кандидати по настоящата процедура са:

- Община Кирково;
- Община Златоград;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот;
- Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища - за дейности, свързани с културния живот;

Изисквания за допустимост на кандидатите:

1. Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес - за физическите лица, и седалище и адрес на управление - за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ „Кирково – Златоград“ (територията на общините Кирково и Златоград) и осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ „Кирково – Златоград“ (територията на общините Кирково и Златоград).
2. Общините са допустими кандидати за дейност „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони само за агломерации под 2 000 е.ж. единствено в случай на наличие на консолидиран ВиК оператор на територията на МИГ.

11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите:

1. **Не е** допустим получател на финансова помощ клон на юридическо лице, ако юридическото лице, открило клона, не отговаря на изискванията на т.1. от 11,1
2. Съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ в процедурата чрез подбор **не могат** да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно чл. 54 от ЗОП или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ. Кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от категориите, посочени в чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от Постановление № 162 на МС от 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от ЕСИФ за периода 2014 – 2020 г. (Обн., ДВ, бр. 53 от 2016 г.). Потенциалните кандидати **не могат** да участват в процедурата за подбор на проекти и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай, че:

За кандидати общини:

- 2.1. са осъдени с влязла в сила присъда, освен ако са реабилитирани, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от НК;
- 2.2. са осъдени с влязла в сила присъда, освен ако са реабилитирани, за престъпление,

аналогично по т. 2.1, в друга държава членка или трета страна;

2.3. е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;

2.4. е установено, че:

а) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липса на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б) не са предоставили изискваща се информация, свързана с удостоверяване липса на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост или подбор;

2.5. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

2.6. е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;

2.7. не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на представената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;

Основанията по т.2.1, 2.2 и 2.6 се отнасят за кмета на общината. Съответствието с изискванията по т. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 и 2.7 се доказват при кандидатстване с декларация съгласно **Приложение № 4А** от настоящите Условия за кандидатстване/Документи за попълване и представяне на Свидетелство за съдимост /съгласно т.6 от Раздел 24, подточка 24.1 Списък с общи документи/.

За кандидати ЮЛНЦ и Читалища

2.1. са осъдени с влязла в сила присъда, освен ако са реабилитирани, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;

2.2. са осъдени с влязла в сила присъда, освен ако са реабилитирани, за престъпление, аналогично на тези по т. 2.1, в друга държава членка или трета страна;

2.3. имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към Столична община или към общината по седалището на кандидата, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;

2.4. е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;

2.5. с акт на компетентен орган е установено, че:

а) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;

б) не са предоставили изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост или подбор;

2.6. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

2.7. е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен.

2.8. обявени са в несъстоятелност или в производство по несъстоятелност, или в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си, а в случай че кандидатът е чуждестранно лице - се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;

2.9. не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

Основанията по т.2.1, 2.2 и 2.7 се отнасят за лицата, които представляват кандидата. Точка 2.3 не се прилага, когато размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година.

Съответствието с изискванията по т. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 и 2.9 се доказват при кандидатстване с декларация съгласно **Приложение № 4Б** от настоящите Условия за кандидатстване-Документи за попълване. Също така кандидатите следва да представят на Свидетелство за съдимост и Удостоверение за липса на публични задължения по смисъла на чл.162, ал.2, т.1 от ДОПК и Удостоверение за липса на задължения към общината по седалището на кандидата НПО или Читалище /съгласно т.6 и т.7 от Раздел 24, подточка 24.1 Списък с общи документи/.

3. Не е допустим кандидат/получател на помощ и/или негов законен или упълномощен представител, който не отговаря на условията, определени в член 12, ал. 3 от Наредба № 22/14.12.2015 г. на МЗХГ. Съответствието с изискванията се доказва при кандидатстване с декларация съгласно **Приложение № 4В** от настоящите Условия за кандидатстване/Документи за попълване.

4. Преди сключване на административния договор декларираните обстоятелства се доказват и се извършва проверка от ДФЗ, относно същите:

а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи - за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление.

б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

5. По отношение обстоятелствата за отстраняване, посочени в чл. 54 от ЗОП кандидатът има право да представи доказателства, че е предприел мерки, които гарантират неговата надеждност съгласно чл. 56 от ЗОП, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

6. Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато МИГ(КППП)/ДФЗ или друг компетентен орган установи, че кандидатът/бенефициентът е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по настоящите Условия за кандидатстване. Кандидатите представят към проектното предложение декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или функционална несамостоятелност на инвестицията и недопускането на създаване на такива при одобрение на проектното предложение - **Приложение №10** от Условията за кандидатстване-Документи за попълване. Също така КППП преценява индивидуално на основание наличните документи необходимостта от извършване на

допълнителни проверки, в съответствие с критерии/индикатори за изкуствените условия, получени от ДФЗ (при наличие на такива).

12. Допустими партньори (ако е приложимо) :

Неприложимо

13. Дейности , допустими за финансиране:

13.1 Допустими дейности:

По настоящата процедура по Мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ се предоставя финансова помощ за следните допустими за подпомагане **дейности**:

1. Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински **пътища, улици, тротоари**;
2. Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на **водоснабдителни системи и съоръжения** в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони
3. Изграждане и/или обновяване на **площи за широко обществено ползване**, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от общинско значение;
4. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на **социална инфраструктура** за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства;
5. Реконструкция и/или ремонт на **общински сгради**, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната **енергийна ефективност**;
6. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на **спортна инфраструктура**;
7. Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с **културния живот**, вкл. мобилни такива, вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства;
8. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска **образователна инфраструктура** с местно значение в селските райони.

13. 2. Условия за допустимост на дейностите:

А. Общи изисквания към проектното предложение:

1. Целите на проекта съответстват на приоритетите и целите на СВОМР.
 2. Целите на проектното предложение съответстват на целите на мярка 7.2 на МИГ Кирково-Златоград и настоящата процедура.
 3. Целите и задачите на проекта са ясно и последователно описани и структурирани.
- Съответствието с изискванията по т.1 и т.2 се преценява от оценителната комисия на база представена от кандидата информация във **Формуляра за кандидатстване, секция 1. „Основни данни“** и **секция 11. Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение, поле 11.8. Съответствие с целите.***

Б. Общи условия за допустимост на проектните дейности:

1. Подпомагат се проекти, дейностите по които ще се осъществяват на територията на общините Кирково и Златоград.
2. Проектите се подпомагат, ако:
 - 2.1. Дейностите, включени в проектите, съответстват на приоритетите на общинския план за развитие на съответната община, удостоверено с решение на общинския съвет;

2.2. Дейностите включени в проектите съответстват на приоритетите и целите на одобрената стратегията за Водено от общностите местно развитие, както и на целите на мярка 7.2 от Стратегията. Дейностите по проекта са обвързани с целите на проекта и очакваните резултати от изпълнението.

Съответствието ще се проверява от оценителната комисия на база на представената информация в секция „Основни данни“, поле „Цел/и на проектното предложение“, секция 7 „План за изпълнение на дейностите“ и секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле 11.8 „Съответствие с целите“ от Формуляра за кандидатстване.

3. Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство (ЗКН) с Министерството на културата за защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство.

4. Подпомагат се проекти, които съдържат анализ „разходи – ползи“ (финансов анализ), съгласно **Приложение № 6** от Условието за кандидатстване/Документи за попълване или индивидуален анализ „разходи - ползи“ за съответния регион.

5. Проектите се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

а) учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 10 години, считано от датата на подаване на проектното предложение, когато е учредено срочно право на строеж - в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ);

б) ползване на имота за срок не по-малко от 10 години, считано от датата на подаване на проектното предложение - в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване и/или съоръжения и/или строително-монтажни работи, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ.

6. Към проектите, включващи разходи за строително-монтажни работи, се прилагат:

а) заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;

б) одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.).

в) подробни количествени сметки, които са заверени от правоспособно лице;

г) влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ;

д) становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ;

е) подписани подробни количествено-стойностни сметки /КСС се подписват от кандидата/.

7. Технически спецификации за съоръжения и принадлежности, оборудване и/или обзавеждане, транспортни средства, мобилни обекти, в зависимост от дейностите, включени в проектното предложение.

8. Проектите, които включват разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ.

9. Към проектите, включващи разходи за строително-монтажни работи, когато обектите са недвижими културни ценности, се прилагат:

а) документите по т. 6, букви „б“, „в“, „г“ и „е“;

- б) графично и фотозаснемане на обекта и/или архитектурен план на сградата/обекта, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата;
- в) становище и заверка с печат от Министерството на културата върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава двадесет и трета от Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.);
- г) становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ, и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата.

10. Инвестиционните проекти, които включват обекти недвижими културни ценности, се съгласуват с Министерството на културата по реда на ЗКН.

11. Дейностите по проектиране и изпълнение на инвестиционните проекти за обекти недвижими културни ценности, в които ще се извършват дейности по реставрация, се осъществяват от лица или под непосредственото ръководство на лица, вписани в регистъра по чл. 165 от ЗКН.

12. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията.

В. Изисквания към проекти по дейност 1 „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях“:

1. Подпомагат се проекти за реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях, ако са включени в Решение № 236 на Министерския съвет от 2007 г. за утвърждаване списък на общинските пътища и в последващите му изменения и допълнения.

2. Подпомагат се проекти за реконструкция и/или рехабилитация на общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях, ако инвестиционните проекти включват изграждане на защитни тръби и защитени шахти, положени в подземна инфраструктура.

3. Подпомагат се проекти, ако под терена, в който ще се изпълнят дейностите по проекта, са изградени или реконструирани водоснабдителните и/или канализационните системи (ВиК) или не се предвижда да се изградят или реконструират ВиК системи за период от седем години, считано от датата на сключване на административния договор.

Г. Изисквания към проекти по дейност 2 „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение“:

1. Подпомагат се проекти за изграждане и/или обновяване на паркове и градини, за които са представени:

1.1. Документ за собственост от който да е видно, че обектът притежава статут на парк или градина. В случай, че в документа за собственост не е посочено, че обекта притежава статут на парк или градина се представя одобрен общ или подробни устройствени планове на урбанизираните територии от които да е видно, че имотите са със статут на парк или градина;

1.2. План схема за разполагане на преместваеми обекти и съоръжения (представя се ако има такива обекти).

1.3. В проектите може да е предвидено изграждане и/или обновяване на мрежи и съоръжения от техническата инфраструктура, обслужваща озеленените площи, поддържане на зелена система, открити обекти за спортни дейности и площадки за игра.

За проектите, които включват **улично озеленяване и площи**, не са предвидени в настоящите Условия за кандидатстване специфични изисквания и документи.

Д. Изисквания към проекти по дейност 3 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни, включително транспортни средства“:

Подпомагат се проекти, ако:

1. Се кандидатства за социални услуги съгласно чл. 36, ал. 2 или 5 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ДВ, бр. 133 от 1998 г.);
2. Дейностите, включени в проектите, са придружени с обосновка за необходимостта и устойчивостта от съответната социална услуга;
3. Инвестиционният проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект" и техническите спецификации на оборудването и/или обзавеждането, включени в проекта, отговарят на критериите и стандартите за местоположение и материална база, определени с Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, а когато социалните услуги са за деца, отговарят и на изискванията на Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца (ДВ, бр. 102 от 2003 г.);
4. Министерството на труда и социалната политика по предложение на Агенцията за социално подпомагане е издало положително становище за необходимостта, целесъобразността и спазването на изискванията по т. 1.3 за социалните услуги, които ще се разкрият.
5. Закупуването на транспортни средства е допустимо, ако проектът включва разходи за строително-монтажни работи и максималният размер на общите допустими разходи за закупуването на едно транспортно средство до пазарната им стойност и транспортните средства са оборудвани за целите на инвестицията.

Е. Изисквания към проекти по дейност 4 „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“:

Подпомагат се проекти, за които е представено обследване за енергийна ефективност придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени по реда на чл. 48 от Закона за енергийната ефективност и Наредба № Е-РД-04-1 от 2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради (ДВ, бр. 10 от 2016 г.).

Ж. Изисквания към проекти по дейност 5 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“:

В рамките на дейност 5 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“ кандидатите имат възможност да извършват допустимите инвестиции и в общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.

За проектите, които включват дейност 5 в настоящите Условия за кандидатстване не са предвидени специфични изисквания и документи.

З. Изисквания към проекти по дейност 6 „Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“:

Закупуването на мобилни обекти, свързани с културния живот, е допустимо, ако проектът включва разходи за строително - монтажни работи и максималният размер на общите допустими разходи за закупуването на един мобилен обект не надхвърля пазарната им стойност и обектът е оборудван за целите на инвестицията.

И. Изисквания към проектите по дейност 7 „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони“, която включва основно или средно училище, или детска градина, финансирани чрез бюджета на общината:

Подпомагат се проекти, за които е представена:

1. Заповед на министъра на образованието и науката за откриване, преобразуване или промяна на основното общинско училище или средното общинско училище или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута му и финансиращия орган.

2. Заповед на кмета на общината и решение на общинския съвет за откриване, преобразуване или промяна на общинската детска градина или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута и финансиращия орган на детската градина.

К. Изисквания към проектите по дейност 8 „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“.

1. Подпомагат се проекти за дейности, които:

1.1. се осъществяват на територията на агломерации под 2000 е.ж. на територията на общините Кирково и Златоград, в случай че същите са обслужвани от консолидиран ВиК оператор;

1.2. не противоречат на плановете за управление на речните басейни;

1.3. са съгласувани от съответния консолидиран ВиК оператор в случай на кандидати общини;

1.4. включват решение на общинския съвет или на ВиК оператора, с което се задължават да спазват законодателството в областта на държавните помощи при сключване на договор за предоставяне на финансова помощ.

2. ВиК оператора се е съгласил да участва във всеки етап на изпълнението на одобрения инвестиционен проект и да извършва мониторинг чрез наблюдение и оценка на изпълнението на проекта.

3. Инвестиционният проект може да включва и изграждането и/или реконструкцията/рехабилитацията на сградни водопроводни отклонения в частта, която не е собственост на частни лица.

4. Инвестиционният проект може да включва реконструкция и/или рехабилитация върху цялата ширина на съществуващите тротоар/и, пътна и/или улична настилка, нарушени в резултат на изкопните работи.

Х. Не се подпомагат проекти:

1. За които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение/плана/ програмата/проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени плановете за управление на речните басейни.

2. Които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон.

3. По които дейностите по настоящите Условия за кандидатстване, включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени.

4. Които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно ЗУТ и подзаконовите актове за неговото прилагане.

5. В случаите, в които инвестиционният проект включва реконструкция и/или рехабилитация върху цялата ширина на съществуващите тротоар/и, пътна и/или улична настилка, нарушени в резултат на изкопните работи, не са допустими за подпомагане разходите за реконструкция и/или рехабилитация на тротоар/и пътна и/или улична настилка, които са били

реконструирани и/или рехабилитирани при изпълнението на други дейности по настоящата процедура.

6. Които са за изграждане и/или реконструкция/рехабилитация на сградни водопроводни и канализационни отклонения в частта им, когато теренът е собственост на частни лица.

7. Които включват само принадлежности и съоръжения за дейността строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях с изключение на енергозахранващите и осветителните съоръжения и тела.

8. Които включват инвестиции, които не отговарят на европейското и национално законодателство.

9. Които включват изграждане, реконструкция или ремонт на паркинг.

13.3 Недопустими дейности

Безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура **не се** предоставя:

1. За дейности, допустими за подпомагане съобразно демаркационната линия с Оперативна програма „Региони в растеж“;

2. За дейности, допустими за подпомагане по подмярка 4.1. (и 4,1,1) „Инвестиции в земеделски стопанства“; подмярка 4.2. (и 4,1,2) „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“; подмярка 4.4. (и 4.4.2) „Непроизводствени инвестиции“; от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“; подмярка 6.1. „Помощ при стартиране за млади земеделски стопани“; подмярка 6.2. „Помощ при стартиране за неселскостопански дейности в селските райони“; подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“, подмярка 6.4.1. и 6.4.2 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“; от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“; подмярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“; подмярка 7.6. „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ или по мярка 16 „Сътрудничество“;

3. За дейности по изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2000 еж. на територията на МИГ, в случай че не е наличен консолидиран ВиК оператор на територията на МИГ;

4. За дейности в сгради за здравеопазване на територията на цялата страна;

6. За дейности които включват обекти с предоставен от министъра на културата статут на недвижима културна ценност с категория „национално значение“ или „световно значение“;

7. за дейности за изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на образователна инфраструктура от регионално и национално значение и по-конкретно спортни училища, училища по изкуство и култура и висши училища и средни училища (бивши ПГ) допустими за подпомагане по приоритетна Ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ от Оперативна програма „Региони в растеж“;

8. За дейности за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура, които са финансирани по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“;

9. За дейности за създаване на информационни и комуникационни технологии в образователна инфраструктура.

Безвъзмездната финансова помощ **не се** предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд,

Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.), както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента за дейностите, които се подпомагат по настоящата процедура и са за същия обект/и.

14. Категории разходи, допустими за финансиране

14.1 Допустими разходи

РАЗХОДИ ЗА СТРОИТЕЛНО – МОНТАЖНИ РАБОТИ /СМР/

1. За строителство, реконструкция, рехабилитация, изграждане, обновяване, ремонт и/или реставрация на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост съгласно допустимите за подпомагане дейности,

РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

2. За закупуване на нови транспортни средства, оборудване и обзавеждане до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности по настоящите Условия за кандидатстване;

РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

3. За придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки, до пазарната им стойност;

РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ

4. Свързани с проекта, в това число разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на проектното предложение, така и по време на неговото изпълнение. които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект.

ВАЖНО: Съгласно т. 16 от Условията за кандидатстване финансирането по проектите при някои дейности може да бъде както „непомощ“, така и помощ по смисъла на Регламент № 1407/2013 , т.е. в режим „de minimis“. В меню „Бюджет“ във Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 всеки от горепосочените разходи е въведен както в режим „Неприложимо“ /т.е „непомощ“/, така и в режим на помощ „de minimis“. Кандидатите следва да попълват съответните редове от бюджета в зависимост от режима помощ, който е относим към техния проект.

Разходът за ДДС е допустим по проекта, в случай че не подлежи на възстановяване от компетентен орган по приходите съгласно разпоредбите на Закона за данък върху добавената стойност, поет е действително и окончателно от кандидата, и когато същият не е освободен от данък съгласно чл.3, ал.5 от ЗДДС. В този случай разходът за ДДС се включва към съответното бюджетно перо в секция.5 „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване и в Таблица за допустимите инвестиции /Приложение 2 към Документи за попълване/.

Разходът за ДДС не се включва към съответното бюджетно перо в секция 5 „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване и в Таблица за допустимите инвестиции /Приложение 2 към Документи за попълване - за кандидати общини.

14.2. Условия за допустимост на разходите:

- А. Безвъзмездната финансова помощ по реда на настоящите Условия за кандидатстване се предоставя в рамките на наличните средства по Мярка -7.2 под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.
- Б. Допустимите разходи по точка 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” не може да надхвърлят 12 на сто от допустимите разходи по проекта. ;
- В. Разходите по точка 2 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” за транспортни средства/мобилни обекти свързани с културния живот са допустими само за дейност 4 свързана със социалната инфраструктура и дейност 7 свързана с културната инфраструктура до пазарната им стойност, и в случай, че същите са оборудвани за целите на инвестицията.
- Г. Разходите по точка 3 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” са допустими само в случай, че се кандидатства за разходи по точка 1 или 2 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” и са необходими за постигане на целите на проекта.
- Д. Разходите по точка 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.
- Е. Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по точка 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи” са допустими, ако са извършени след подаване на проектното предложение, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.
- Ж. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че бенефициентът стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искането за междинно или окончателно плащане за същия актив.
3. Предложените от кандидатите разходи, включени в проектното предложение следва да бъдат определени на база на пазарни цени.

При определяне основателността на разходите КППП/Оценителната комисия, назначена от МИГ ще прилага следния метод:

Основателността на предложените за финансиране разходи по т. 1, т. 2, т.3 и т.4, от Раздел 14.1. „Допустими разходи” ще бъде преценявана чрез съпоставяне на предложените разходи с представени от кандидатите оферти и други документи, като КППП ще одобрява стойността на разхода, както следва:

1. За кандидати, които са възложители по чл.5 и чл.6 от ЗОП:

1.1. В случай, че разходът, за който се кандидатства с проектното предложение е включен в списък с референтни разходи, публикуван към настоящите към настоящите Условия за кандидатстване/документи за информация – Приложение №4:

1.1.1. Кандидатът попълва посочения код на референтния разход в Таблицата за допустими инвестиции и дейности по образец – **Приложение 2** към Условията за кандидатстване/Документи за попълване. В този случай кандидатът представя „оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/ доставчика/ строителя”.

1.2. В случай, че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи към настоящите Условия за кандидатстване, то кандидатът следва да извърши пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена на съответния актив/ услуга/ строителство.

1.2.1. Пазарното проучване включва осигуряването на най-малко три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал.

1.2.2. Кандидатите събират офертите чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като публикуват на профила на купувача информацията относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива/услугата. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни. Минимално съдържание на офертите е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, техническо предложение, с вкл. подробна техническа спецификация на активите/услугите, ценово предложение в левове с посочен ДДС.

1.2.3. В случаите по т. 1.2.2. оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.

1.2.4. Определянето на стойността на цената за разхода, за който се кандидатства за подпомагане се определя въз основа на критерия най-ниска предложена цена.

1.2.5. В случай, че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие”, но възлагането на поръчката на друго лице би довело до нарушаване на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права, придобити по силата на закон или на административен акт следва да се представи оферта от лицето, притежаващо съответните права. В този случай с представените документи следва да предостави информация за наличието на такива права.

1.3. Разходи по т. 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи”, извършени преди датата на подаване на проектното предложение, при подаване на проектното предложение кандидатите представят заверено от възложителя копие на всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за възлагане на обществена поръчка.

1.4. За разходите по т. 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи”, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите представят фактури, придружени с платежни нареждания, ведно с банкови извлечения.

2. За кандидати, които не са възложители по ЗОП:

2.1. В случай че разходът, за който се кандидатства с проектното предложение е включен в списъка с референтни разходи на ДФ „Земеделие”:

2.1.1. Кандидатът попълва посочения код на референтния разход в Таблицата за допустими инвестиции и дейности по образец - **Приложение 2 към Условието за кандидатстване/Документи за попълване**. В този случай кандидатът представя „оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя”.

2.2. В случай, че разходът, за който се кандидатства не е включен в списъка с референтни разходи на ДФ „Земеделие”, то кандидатът следва да извърши пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена на съответния актив/услуга/строителство.

2.2.1. Пазарното проучване включва осигуряването на най-малко три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента,

срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС.

2.2.2. Индикативните ценови предложения се набират по изпратено запитване за индикативна оферта – съгласно приложение 13 към Условието за кандидатстване/Документи за попълване.

2.2.3. Участниците на пазара, предлагащи офертите, следва да декларират, че са информирани, че нямат предимство пред останалите участници при провеждането на процедура за избор на изпълнител съгласно Постановление № 160 на МС от 01.07.2016 г., в случай че са изпълнени условията на чл. 50, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове.

2.2.4. Определянето на стойността на цената за разхода, за който се кандидатства за подпомагане се определя въз основа на критерия най-ниска предложена цена.

2.2.5. Оферентите по т. 2.2.1., когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.

2.2.6. В случай, че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие“, но възлагането на услугата на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост или на изключителни права, следва да се представи оферта за извършване на услугата от лицето, притежаващо съответните права.

2.2.7. За разходи по т.5 от Раздел 14.1. „Допустими разходи“, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите при подаване на проектното предложение представят сключени договори за възлагане на дейностите (ако е приложимо), фактури, придружени с платежни нареждания, ведно с банкови извлечения.

9. ДФЗ прави окончателна проверка за допустимост и за съответствие на предложените за финансиране проектни предложения по проведени от МИГ процедури за подбор към СВОМР, с европейското право и националните правила, ПРСР 2014 - 2020 г. и със стратегията за ВОМР, с правилата за държавни помощи, включително извършва проверка за двойно финансиране, за основателност на предложените за финансиране разходи и други.

14.3 Недопустими разходи:

Недопустими разходи по настоящите Условия за кандидатстване са:

1. закупуване или наем на земя и сгради;
2. закупуване на оборудване и обзавеждане втора употреба;
3. данък върху добавена стойност, освен когато не е възстановим;
4. лизинг с изключение на финансов лизинг и спазване на изискването по т. 7 от Раздел 14.2. „Условия за допустимост на разходите“;
5. оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт;
6. банкови и административни такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви, застраховки;

Златоград 4980, ул. Стефан Стамболов 1

тел. 03071 4205 ел. поща: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg

7. обезщетения за отчуждаване на имоти;
 8. принос в натура;
 9. закупуване на оборудване, включително компютърен софтуер, над пазарната им стойност;
 10. едногодишни растения;
 11. плащания в брой;
 12. лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизинговия договор в случаите на финансов лизинг;
 13. инвестиции, за които ДФЗ-РА или друг компетентен орган установи изкуствено създадени условия за получаване на помощта с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката;
 14. инвестиции, които представляват обикновена подмяна;
 15. инвестиции, за които се установи, че ще имат отрицателно въздействие върху околната среда;
 16. неустойки за неизпълнение по договорите с избраните доставчици/изпълнители;
 17. натрупани лихви върху изплатени авансови плащания;
 18. инвестиции в частта им, която надвишава референтните разходи;
 19. улици, които са част от общински или републикански път;
 20. инвестиции, за които е установено двойно финансиране;
 21. разходи по повече от една допустима дейност включени в едно проектно предложение
- Недопустими по настоящата процедура са разходите, съгласно чл. 21, от Наредба 22.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо) :

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи

Определение на понятието „държавна помощ“ се съдържа в чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС). Държавна помощ е всяка помощ, предоставена от държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или предизвиква опасност от нарушаване на конкуренцията, поради поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на определени стоки, доколкото се засяга търговията между държавите-членки на Европейския съюз. По правило предоставянето на държавни помощи е забранено, като изключенията от тази забрана са нормативно уредени. Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва в съответствие с европейското и национално законодателство в областта на държавните помощи. Съгласно правилата за държавни помощи, ако финансирането бъде определено като неправомерна държавна помощ, то следва да бъде възстановено от бенефициента заедно с лихва за периода на неправомерно ползване.

Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура по Мярка МИГ Кирково-Златоград-7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за ВОМР, трябва да е съобразено с правилата за държавна помощ, като се отчита принципната недопустимост на държавните помощи и възможните хипотези на съвместимост, които Договорът за ЕС, Регламентите и националното законодателство предвиждат. Бенефициентите по настоящите Условия за кандидатстване са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и

да не допускат средствата, получени по административния договор да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на режима на държавни помощи.

За да бъде финансирането класифицирано като държавна помощ, всички четири характеристики, описани в чл. 107 от ДФЕС, трябва да са налице. Те често са наричани „четирите теста“:

1. Финансирането се предоставя от държавата или чрез държавни ресурси. Средствата предоставени по мерките и подмерките по ПРСР 2014 – 2020 г., вкл. чрез Стратегиите за водено от общностите местно развитите, се считат за държавен ресурс, тъй като всяка държава-членка определя как да се изразходват. В тази връзка изследването на това условие не е необходимо за всеки конкретен случай, тъй като е предварително установено, че същото е налице.

2. Финансирането облагодетелства определени предприятия или производства на някои стоки. Общодостъпни мерки, налични при еднакви условия за всички предприятия в еднаква ситуация във всички части на държавата-членка не отговаря на този критерий.

3. Финансирането нарушава или заплашва да наруши конкуренцията. Когато не е налице икономическа дейност или в съответния сектор не е налице свободен пазар на стоки и услуги, т.е не е налице конкуренция, този критерий не е изпълнен. Същото важи при случаи на неконкурентен пазар или пазар, на който се наблюдават пазарни дефекти, които се явяват пречка пред конкуренцията.

4. Финансирането засяга търговията между държавите-членки. При условие, че всички критерии по-горе са изпълнени, но финансирането не застрашава конкуренцията на общностния пазар, правилата за държавна помощ не се прилагат. Такъв е случая на „местни дейности“ или общинска инфраструктура (с локален ефект), които може да се считат, че не засягат търговията в рамките на общността дори ако тя бъде експлоатирана с търговска цел. За целта трябва да се докаже, че дейностите са изцяло или преобладаващо) предназначени за използване от местното население и липсва ефект върху пазарите и потребителите от съседните държави членки.

Предоставянето на държавна помощ, която не отговаря на всички изисквания на приложимия режим по държавните помощи, представлява неправомерна държавна помощ, което от своя страна е основание за нейното възстановяване от получателя на помощта.

Отпусканите средства по Мярка МИГ Кирково-Златоград -7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за ВОМР и настоящите Условия за кандидатстване могат да представляват държавна помощ в случай, че активите се ползват по икономически начин. Инфраструктурата се използва по икономически начин, ако общината директно реализира приходи от обекти – части на инфраструктурата, за които има либерализиран пазар, както и в случаите, в които инфраструктурата е предоставена за управление на стопански субекти, различни от общината, включително общинско предприятие.

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ ДЕЙНОСТИ ! При изпълнение на проект, включващ само нестопански дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, не се прилагат чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Режимите на държавна помощ за всяка от допустимите дейности, които ще се подпомагат по настоящата процедура за подбор на проекти, са както следва:

По настоящата процедура следните дейности **няма да се третират като предоставяне на „държавна помощ“**, съгласно чл. 107, пар. 1 от ДФЕС¹:

Такива са дейностите: **Дейност 1** „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях“ и **Дейност 3** „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение“, които предвиждат строителство/реконструкция/рехабилитация/обновяване на инфраструктура с отворен достъп, която ще бъде обществено достъпна и няма да бъде експлоатирана по икономически начин и съответно няма да бъде предоставяна за управление и ползване на общински дружества. Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата.

По-долу са разгледани случаите, в които финансирането по настоящите Условия за кандидатстване, съгласно допустимите за подпомагане дейности, не се третира като държавна помощ, съгласно „четирите теста“ посочени по-горе.

Дейност 1 „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях“

Това са дейности по строителство (изграждане), реконструкция и/или рехабилитация на общодостъпна инфраструктура като общински пътища, уличната мрежа, тротоари, велосипедни алеи и др., които няма да бъдат експлоатирани по икономически начин. Инфраструктурата се използва по неикономически начин – тя е общодостъпна и се ползва безвъзмездно, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата. Приходите от стопанска дейност от ползването на улиците в общия случай са пренебрежително малки спрямо неикономическата дейност. Съгласно разпоредбите на Съобщение на Комисията за понятието за държавна помощ съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС – публичното финансиране на инфраструктура, която не е предвидена за търговска експлоатация, се изключва от приложението на правилата за държавна помощ (съгласно точка 203 от Известие на Комисията).

В този случай безвъзмездната финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване не представлява държавна помощ, тъй като общините действат в качеството си на публични органи, като собственици на улиците и не представляват предприятия по смисъла на чл. 107 от Договора за функциониране на ЕС. Случаите на осъществяване на спомагателна стопанска дейност не променя установената хипотеза на липса на държавна помощ, тъй като основната функция на получателя е запазена и по същество той не се явява предприятие.

Финансовото подпомагане по Дейност 1 от настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Дейност 3 „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение“

¹ Съгласно чл. 107, ал. 1 от ДФЕС държавна помощ е „всяка помощ, предоставена от държавата или общината или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки, или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите-членки на ЕС“.

Съгласно понятието за площи за широко обществено ползване по настоящите Условия за кандидатстване ще се финансират – паркове, градини, улично озеленяване и площади. Собствеността на тези обекти е общинска публична. Обектите няма да бъдат експлоатирани по икономически начин. Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата. Приходите от стопанска дейност от ползването на парковете или площите в общия случай са пренебрежително малки спрямо неикономическата дейност. Съгласно разпоредбите на Съобщение на Комисията за понятието за държавна помощ съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС – публичното финансиране на инфраструктура, която не е предвидена за търговска експлоатация, се изключва от приложението на правилата за държавна помощ. Инфраструктурата, за която се предоставя безвъзмездна финансова помощ е с отворен достъп и няма да се експлоатира по икономически начин. В този случай безвъзмездната финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване не представлява държавна помощ, тъй като общините действат в качеството си на публични органи, като собственици на парковете, градините, улично озеленяване и площади (*по дейността не се допуска да се финансира изграждане на паркинг*) и не представляват предприятия по смисъла на чл. 107 от Договора за функциониране на ЕС. Случаите на осъществяване на спомагателна стопанска дейност не променя установената хипотеза на липса на държавна помощ, тъй като основната функция на получателя е запазена и по същество той не се явява предприятие. Освен това в този случай се прехвърля ресурс от един публичен орган към друг. Освен това по настоящите Условия за кандидатстване се предоставя безвъзмездна финансова помощ за малка по размери инфраструктура, която е разположена в селските райони и има локален ефект предимно за местно население и не застрашава да засегне търговията между държавите-членки.

Това са дейности по изграждане на общодостъпна инфраструктура, тъй като при тях е предвидено с безвъзмездната финансова помощ да се финансира само обществена инфраструктура с отворен достъп, която няма да генерира приходи и да се експлоатира по икономически начин.

Финансовото подпомагане по Дейност 3 по настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

По настоящата процедура следните дейности няма да се третират като предоставяне на „държавна помощ“, съгласно чл. 107, пар. 1 от ДФЕС:

Дейност 4 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни, включително транспортни средства“.

Съгласно законодателството в областта на държавните помощи, натрупаната практика на Съда на Европейския съюз и на Европейската комисия, включително и методическите тълкувания и пояснения на последните, когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на потребностите на обществото, същите като цяло се квалифицират като услуги от общ (обществен) интерес. Ако тези услуги се реализират по неикономически начин (извънпазарно), те не са обхванати от правилата на Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), отнасящи се до държавните помощи.

По смисъла на чл. 1 - 4 от Закона за закрила на детето държавата има основен ангажимент да защитава и гарантира правата на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца и да създава подходящи условия за тяхното развитие. В чл. 17 от Закона за социалното подпомагане е регламентирано, че социалните услуги за деца са безплатни,

когато са делегирани от държавата дейности, освен в случаите, когато заплащане е предвидено в закон. Те се предоставят безплатно, като израз на ангажираността и особения интерес на държавата да защитава и гарантира правата на децата.

Съгласно чл. 18а от Закона за социалното подпомагане отговорни за управлението и предоставянето на социални услуги, делегирани от държавата дейности и местни дейности, са кметовете на общините. Този факт е от изключително значение, от гледна точка на предоставената възможност на общините да развиват и управляват услугите за хората в неравностойно положение и децата въз основата на конкретните потребности на населението на общината от определени услуги. Като доставчик на социални услуги те не изпълняват икономическа дейност, а действат в качеството им на публични органи, които провеждат социалната политика на своята територия. Като такива за тях възниква задължението да планират, управляват и определят какви социални услуги да се предоставят на тяхната територия на местно ниво (в съответствие със Закона за социалното подпомагане и Правилника за неговото прилагане) и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети. Икономическият интерес не би могъл да е водещ в този сектор, където движеща сила са потребностите на всички уязвими групи, които поради различни социални причини нямат възможност да заплатят реалната цена за предоставяната услуга. Намесата на държавата тук е необходима в по-голяма степен, предвид ролята на социалните услуги и тяхното важно значение за социалното включване на хората в уязвимо положение.

Действително според чл. 18 от Закона за социалното подпомагане социалните услуги могат да се предоставят от държавата, общините, български физически лица, регистрирани по Търговския закон, юридически лица и физически лица, извършващи търговска дейност и юридически лица, възникнали съгласно законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз или на друга държава от Европейското икономическо пространство, след вписване в регистър към Агенцията за социално подпомагане (АСП). Тук обаче е важно да се уточни, че юридическите лица с нестопанска цел нямат интерес със собствено финансиране да изградят и предоставят подобни социални услуги, тъй като тези дейности са ангажимент на държавата и се финансират със средства от държавния бюджет. Юридическите лица с нестопанска цел, които са предложени за одобрение реално няма да предоставят социалните услуги за деца със собствено финансиране, а ще кандидатстват за възлагане на управлението на социалните услуги, делегирани от държавата дейност от страна на общината, за което са представили и становище от Агенцията за социално подпомагане за бъдещо финансиране на социалните услуги, като държавно делегирана дейност.

Законодателството предвижда възможност (чл. 18а, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане) кметът на общината да възложи управлението на социалните услуги, които са открити като делегирани от държавата дейности и местни дейности, на частни доставчици само чрез конкурс или по договаряне при единствен кандидат, но следва да се отбележи, че това е правна възможност, а не задължение на общините. Въпреки тези специфики, от страна на държавата са създадени необходимите условия и предпоставки за насърчаване на предприемачеството и конкурентността в сферата на социални услуги чрез ясно разписана в специалното законодателство възможност за възлагане на управлението им на частни доставчици по прозрачен начин и на база конкурентен подбор. Възлагането обаче не променя характера на услугата. Услугата продължава да бъде делегирана от държавата дейност или местна дейност. Тя не става частна услуга, независимо, че управлението ѝ се осъществява от частен доставчик. Този доставчик ползва държавни или общински средства, той се отчита на общината и не може да формира печалба или пък да предвижда такси и т.н.

В рамките на процедурата МИГ Кирково Златоград – 7,2 от Стратегията за ВОМР, се предоставя безвъзмездна финансова помощ за малка по размери инфраструктура, която е разположена в селските райони и има локален ефект предимно за местно население, интервенцията има изключително локално въздействие и е предназначена за ползване само от населението в границите на населените места от територията на общините, включени в територията на МИГ и по никакъв начин не засяга търговията между държавите членки. На базата на гореизложеното може да се направи изводът, че при наличие на проектни предложения за социални услуги, за чието предоставяне ще служи финансираната по Мярка 7.2 от СВОМР инфраструктура, са с неикономически характер, тъй като те се предоставят безплатно, финансират се изцяло от държавния бюджет, т.е. няма пазар за тези услуги.

В тази връзка безвъзмездната финансова помощ за подпомагане по допустима **дейност 4** Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни, включително транспортни средства по мярката МИГ Кирково Златоград – 7,2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за ВОМР попада извън обхвата на правилата по държавните помощи и **не представлява „държавна помощ“** по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

По настоящата процедура следните дейности **няма да се третира като предоставяне на „държавна помощ“**, съгласно чл. 107, пар. 1 от ДФЕС:

Дейност 5 „Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“:

По отношение на интервенциите за енергийна ефективност в общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, подпомагането им не попада в обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като сградите са публична собственост и се ползват от посочените органи (администрации) за обичайната им управленска/регулаторна дейност, която е с неикономически характер. В определението на интервенцията изрично е дефинирано, че са допустими сгради, в които се предоставят обществени услуги.

Съгласно чл. 14, ал. 7 от Закона за общинската собственост свободни имоти или части от тях – публична общинска собственост, могат да се отдават под наем за срок до 10 години след решение на общинския съвет. Част от имотите – публична общинска собственост, които са предоставени за управление на кмета на общината, могат да се отдават под наем, при условие че не се възпрепятства осъществяването на дейностите, за които съответният имот е предоставен за управление. В тази връзка може да се твърди, че осъществяването в помещенията под наем дейности са спомагателни и не променят основното предназначение на сградата и осъществяваната от общината публична функция в административната сграда.

С оглед на изложеното приходите от стопанска дейност от сградите (включително от наем) в общия случай са пренебрежително малки спрямо неикономическата дейност на ведомството или са съпътстващи дейности на общината. Приходите се приемат за пренебрежимо малки ако са реализирани в резултат на спомагателна дейност (която не променя качеството на субекта като орган на публичната власт). Отдаването под наем на части/помещения в сградата не променя качеството на общината като публичен орган, ако са спазени законовите изисквания за отдаване под наем и е запазено цялостното предназначение на сградата като сграда за изпълнение на функции на общината за предоставяне на административни услуги.

В този случай безвъзмездната финансова помощ по настоящите Условия за кандидатстване не представлява държавна помощ, тъй като общините действат в

Златоград 4980, ул. Стефан Стамболов 1

тел. 03071 4205 ел. поща: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg

качеството си на публични органи, когато управляват тези сгради и не представляват предприятия по смисъла на чл. 107 от Договора за функциониране на ЕС. Случаите на осъществяване на спомагателна стопанска дейност не променя установената хипотеза на липса на държавна помощ, тъй като основната функция на получателя е запазена и по същество той не се явява предприятие. Освен това в този случай се прехвърля ресурс от един публичен орган към друг.

Финансовото подпомагане по Допустима дейност 5 по настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

По настоящата процедура следните дейности **няма да се третира като предоставяне на „държавна помощ“**, съгласно чл. 107, пар. 1 от ДФЕС:

Дейност 8 „Дейност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони“, която включва основно или средно училище, или детска градина, финансирани чрез бюджета на общината.

Финансира се само публична инфраструктура, в която не се извършва икономическа дейност. Поради това дейностите, които са допустими за подпомагане не представляват държавна помощ съгласно разпоредбите на т. 2.1.5 от Съобщение на Комисията за прилагане на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес.

Общинската образователна инфраструктура е част от общественото образование организирано в рамките на националната образователна система. Обществено образование, организирано в рамките на националната образователна система и контролирано от държавата, може да се счита за нестопанска дейност, когато държавата, създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира от държавния бюджет, а не от учениците или техните родители, изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера (съгласно точка 28 от Известие на Комисията).

Според съдебната практика на ЕС неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на образователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

Местните власти са отговорни за предоставянето на образователни услуги в общинските детски градини, училищата и обслужващите звена. Според § 10 от ПЗР на Закона за предучилищното и училищно образование, общините осигуряват и контролират средства за издръжката, изграждането, обзавеждането и основния ремонт на училищата, детските градини и обслужващите звена. В този смисъл обслужването на общинската образователна инфраструктура е възложено на общините и не представлява икономическа дейност и те не отговарят на определението за предприятие.

Финансовото подпомагане по Допустима дейност 8 по настоящата процедура не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС. Общините не могат да отдават поднаем сградите и обектите, за които ще се предоставя безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура.

ЗА ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:

Дейност 6 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“; и **Дейност 7** „Изграждане, реконструкция, ремонт,

реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“; МОГАТ ДА СЕ ОПРЕДЕЛЯТ ДВА РЕЖИМА: „НЕПОМОЩ“ И „ПОМОЩ“. **Всеки проект, включващ тези дейности ще бъде оценяван индивидуално дали отговаря на изискванията за „помощ“ или „непомощ“.**

Определяне на финансовото подпомагане като „непомощ“.

В случай на финансово подпомагане когато:

- интервенциите са върху спортна инфраструктура, вкл. образователна инфраструктура паркове, които са общинска собственост;
- спорната инфраструктура е за услуги със свободен обществен достъп и с неикономически характер;
- интервенциите са върху обекти, свързани с културния живот, които са общинска собственост, читалища, музеи и библиотеки, архелогически обекти и др.;
- дейностите в тези културни обекти са организирани по нетърговски начин и са от нестопанско естество;

Освен горното, интервенцията трябва да има локално въздействие и да е предназначена за ползване само от населението в границите на населените места от общините Кирково и Златоград. Подпомагането по тези дейности в рамките на стратегия за Водено от общностите местно развитие има изключително локално въздействие и води до подобряване на условията за живот само на територията на МИГ.

Публичното подпомагане на предприятията представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, само доколкото „засяга търговията между държавите членки“. В случая на това подпомагане, то има чисто местно въздействие и следователно не оказва въздействие върху търговията между държавите членки. В тези случаи бенефициентът доставя стоки и услуги в ограничен район на дадена държава членка и е малко вероятно да привлече клиенти от други държави членки и мярката няма влияние върху условията на трансграничните инвестиции (съгласно точка 196 от Известие на Комисията).

В случай на финансово подпомагане само за **нестопански дейности** от бенефициенти лица, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, чл. 107 и 108 от ДФЕС инвестициите в спортна и културна инфраструктура по мярката МИГ Кирково-Златоград-7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за ВОМР, попада извън обхвата на правилата по държавните помощи и не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

По настоящата процедура **няма да се третира като предоставяне на „държавна помощ“**, съгласно чл. 107, пар. 1 от ДФЕС, инвестиции за **Дейност 6: „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“**, в случаите, в които се изгражда, реконструира, ремонтира, оборудва и/или обзавежда открита спортна инфраструктура, включително в общинска образователна инфраструктура с местно значение в основни или средни училища финансирани чрез бюджета на общините и в паркове. В рамките на тази дейност е допустимо да се подпомага само публична инфраструктура, в която не се извършва икономическа дейност. Поради това дейностите, които са допустими за подпомагане не представляват държавна помощ съгласно разпоредбите на т. 2.1.5 от Съобщение на Комисията за прилагане на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес. Инвестициите в образователна инфраструктура не представляват държавна помощ, тъй като съгласно практиката общественото образование, организирано

в рамките на обществената образователна система, финансирано и контролирано от държавата, се счита за неикономическа дейност. Според съдебната практика на ЕС неикономическото естество на общественото образование по принцип не се засяга от факта, че учениците или техните родители понякога трябва да заплатят такси за обучение или записване, които подпомагат оперативните разходи на системата. Тези финансови вноски често обхващат само малка част от реалните разходи за услугата и затова не могат да бъдат смятани за възнаграждение за предоставената услуга. Следователно те не променят неикономическия характер на образователната услуга, която се финансира предимно с публични средства.

В случай, че като спортна инфраструктура ще се финансират – обществено достъпни открити площи предназначени за индивидуални и групови игри, които са общинска собственост, обектите няма да бъдат експлоатирани по икономически начин. Инфраструктурата се използва по неикономически начин, когато общината не реализира приходи от управлението или ползването ѝ, или ако реализира приходи от тази инфраструктура, те са в резултат на дейност, която е неделима и спомагателна спрямо неикономическата. Съгласно разпоредбите на Съобщение на Комисията за понятието за държавна помощ съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС – публичното финансиране на инфраструктура, която не е предвидена за търговска експлоатация, се изключва от приложението на правилата за държавна помощ. Инфраструктурата, за която се предоставя безвъзмездна финансова е с отворен достъп и няма да се експлоатира по икономически начин.

Осен това безвъзмездна финансова помощ се предоставя за малка по размери инфраструктура, която е разположена в селските райони и има локален ефект предимно за местно население и не застрашава да засегне търговията между държавите-членки. Това са дейности по изграждане на общодостъпна спортна инфраструктура, тъй като при тях е предвидено с безвъзмездната финансова помощ да се финансира само обществена инфраструктура с отворен достъп, която няма да генерира приходи и да се експлоатира по икономически начин. В този случай безвъзмездната финансова помощ не представлява държавна помощ.

Подпомагането по тези дейности в рамките на стратегия за Водено от общностите местно развитие има изключително локално въздействие и води до подобряване на условията за живот само на територията на МИГ. Видно от целите на Стратегията за ВОМР, интервенцията в спортната инфраструктура се очаква да окаже влияние върху местното население, местната инфраструктура с ефект най-много в рамките на всяка община.

В тази връзка Финансовото подпомагане по допустима дейност 6, в гореописаните случаи не представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Кандидатите по тази дейност не могат да предоставят под наем обектите, за които ще бъде предоставена финансова помощ. В противен случай ще изпълнява икономическа дейност и съответно кандидата/ползвателя на помощ ще представлява предприятие по смисъла чл. 107 от ДФЕС и следва да се прилага Регламент (ЕС) 1407 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, т.е. ще се прилага правилото за минимална помощ.

Определяне на финансовото подпомагане като „помощ“.

Финансовата помощ за дейности, свързани с културния и спортен живот в случаите, когато бенефициентът действа като „предприятие“ и **извършва икономически дейности и има**

икономически интерес от инвестицията, представлява „**държавна помощ**“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС за дейности:

Дейност 6 „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“ и Дейност 7: „Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“.

В тези случаи МИГ Кирково-Златоград ще прилага Регламент (ЕС) 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis*, т.е. ще се прилага **правилото за минимална помощ**. В този случай, се поставя праг, под който се приема, че размерът на помощта не заплашва да деформира конкуренцията и следователно чл. 107, т.1 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилага. Минимална е помощта, която поради своя размер не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея и поради това не се счита за държавна помощ по смисъла на чл. 107, т.1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В случай, че: Финансовата помощ е за допустими **Дейности 6 и 7 и бенефициентът действа като „предприятие“ и извършва икономически дейности и има икономически интерес от инвестицията**, безвъзмездната помощ се предоставя при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощ *de minimis* (ОВ L 352 от 24.12.2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1407/2013“. Регламент № 1407/2013 се прилага за помощите представяни на предприятията от всички сектори с изключение на тези посочени в чл. 1 на Регламента.

1. Регламент № 1407/2013 се прилага за помощите представяни на предприятията от всички сектори с изключение на тези посочени в чл. 1 и определенията за тях в чл. 2, пар. 1 на Регламента. Предоставянето на помощта не може да е обвързано с преференциалното използване на национални продукти спрямо вносни такива.

2. Общият размер на помощта *de minimis*, предоставена на едно и също предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на **200 000 евро за период от три бюджетни години**.

Общият размер на помощта *de minimis*, предоставяна на територията на Република България на едно и също предприятие, което осъществява автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, не надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три бюджетни години – текущата и предходните две. Тази помощ *de minimis* не може да се използва за придобиването на товарни автомобили за автомобилен транспорт.

Тези тавани се прилагат независимо от формата на помощта *de minimis* или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза.

Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответния таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламента.

Когато дадено предприятие извършва дейност в секторите посочени в параграф 1, букви а,б или в чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, както и в един или повече сектори или дейности обхванати от цитирания регламент за таван се използва определения в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, при условие че се гарантира чрез подходящи средства — чрез разделение/демаркация на дейностите или разграничаване на разходите,

че дейностите в сектора посочени в параграф 1, букви а,б или в на чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 не се ползват от помощи de minimis, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013.

3. Ако дадено предприятие изпълнява автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, както и ако извършва и други дейности, за които се прилага таванът от 200 000 евро, таванът от 200 000 евро се прилага за предприятието, при условие, че то гарантира посредством подходящи средства, като например отделяне на дейностите или разграничаване на разходите, че помощите за дейността по автомобилни товарни превози не надвишават 100 000 евро и че помощите de minimis не се използват за придобиване на товарни автомобили.

4. Помощта се смята за отпусната от момента на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ, независимо от датата на реалното плащане.

5. Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

- предприятието кандидат;
- предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“5 по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- всички предприятия, които са се ввели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013.

6. Натрупването на минимални помощи, предоставени на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие е съгласно разпоредбите на чл. 5 на Регламент (ЕС) № 1407/2013:

- Когато дадено предприятие попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013 помоща de minimis предоставена за него съгласно регламента може да се кумулира с помощ de minimis предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията до тавана, установен в посочения регламент. Тя може да се кумулира с помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за такава помощ до съответния таван определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

- Помощта de minimis не се кумулира с държавна помощ във връзка със същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият съответен интензитет на помощта или размер на помощта, определен за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията.

7. При определяне на максимално допустимият размер и съответно интензитет на помощта, в конкретния случай и в конкретните обстоятелства, да се взема предвид както размера на минималната помощ, за която се кандидатства, така и общият размер на вече получена минимална помощ на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.

8. Праговете, посочени по-горе не могат да бъдат заобикаляни чрез изкуствено разделяне на проекти със сходни характеристики и бенефициенти.
9. За изпълнението на обстоятелствата кандидатите посочват данните за получени минимални и държавни помощи в Декларация за минимални и държавни помощи, попълнена по образец, част от Условиата за кандидатстване. (Образец на декларация и указания за попълването ѝ са налични на адрес: <http://stateaid.minfin.bg/bg/page/7> и като **Приложение №8 и 8А към Условиата за кандидатстване/Документи за попълване**).
10. Цитираните по-горе условия на регламента се проверяват на етап административно съответствие и допустимост на проектното предложение.
11. За спазването на обстоятелствата се извършва проверка в Информационна система "Регистър на минималните помощи", Публичния регистър на Европейската комисия, Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България 2007-2013 (ИСУН), Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) и Търговския регистър.
12. Периодът, който се проверява, във връзка с натрупването на минимални помощи, е три бюджетни години, представляващи текущата и предходните две. За целите на определянето на тавана, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Помощ изплащана на траншове, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта. (същият може да бъде намерен на www.stateaid.minfin.bg/bg/page/424)
13. Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.
14. Последствията при неспазване на т.2 са отказване на помощта, служебно намаляване на помощта или възстановяване на неправомерно предоставена помощ.
15. Преди сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Държавен фонд „Земеделие“ прилага подходящи контролни механизми, които да гарантират изпълнението на всички приложими условия на Регламент (ЕС) № 1407/2013, включително ще извършва документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в Декларацията за минимални помощи.
16. Държавен фонд „Земеделие“ информира министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, чрез въвеждане на информацията в Информационна система "Регистър на минималните помощи".
17. В договора за безвъзмездна финансова помощ, съгласно чл. 16 и чл. 36 от Закона за държавни помощи (обн. В ДВ 85 от 24.10.2017 г.) се съдържа информация относно вида, размера и основанието за предоставяне на отпуснатата помощ, чрез цитиране на заглавието на Регламента и номера на публикацията му в Официален вестник на Европейския съюз, всички приложими за получателя задължения, свързани със спазване на изискванията на Регламента (например изискванията на чл. 6, пар. 4 и пар. 5), правилата за прилагане на условията за нейното предоставяне и за контрол, както и механизъм за установяване на неправомерно предоставена помощ, съгласно чл. 37 от Закона за държавни помощи.
18. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда на Закона за държавните помощи. Не се разрешава предоставяне на нова минимална помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за

възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ. Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, ще се извършва в съответствие с установения ред, съгласно действащите нормативни актове за плащане и договора за безвъзмездна финансова помощ.

19. Ако проектното предложение на кандидат бъде одобрено и той подпише договор за предоставяне на финансова помощ, е длъжен да съхранява документацията относно получената помощ de minimis за период от 10 бюджетни години, считано от датата на която е предоставена последната индивидуално помощ по схемата и да я предоставя при поискване в срок от 5 работни дни на МИГ или на Държавен фонд „Земеделие“.

Към Условиата за кандидатстване е приложен образец на декларация и указания за попълването ѝ.

След публикуване от МИГ на Условиата за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлияят на съответствието на процедурата с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) № 1407/2013.

За целите на настоящата процедура се прилагат следните определения:

а) „селскостопански продукти“ са продукти, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕО) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354 от 28.12.2013 г.);

б) „преработка на селскостопански продукти“ е всяка операция, извършена спрямо селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба;

в) „търговия със селскостопански продукти“ е притежаване или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо пускане на пазара по какъвто и да е друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка дейност по подготвяне на продукта за такава първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

Инвестициите, финансирани по процедурата, ще се проектират и изграждат, а оборудването ще се закупува от изпълнители, определени по реда на ЗОП, чрез провеждането на открити, прозрачни, достатъчно добре разгласени, недискриминационни и безусловни процедури, по отношение на които, ДФЗ осъществява предварителен и последващ контрол за законосъобразност. В останалите случаи получателите на финансова помощ е необходимо за прилагат Постановление №160/2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, които не са възложители по смисъла на ЗОП.

В този смисъл, на ниво изпълнители подпомагането също не може да създаде риск за конкуренцията на пазара, тъй като не води до създаване на предимство за определен изпълнител по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС.

Дейност 2 "Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони;

Докато експлоатацията на мрежи за водоснабдяване и канализация представлява стопанска дейност, самото **изграждане на всеобхватната мрежа за водоснабдяване и канализация** обикновено отговаря на условията посочени в точка 211 от Известие на Комисията (има обстоятелства, при които някои инфраструктури не срещат пряка конкуренция от други инфраструктури от същия вид или други инфраструктури от различен вид, предлагащи услуги със значителна степен на заменяемост, или пряко с такива услуги. Липсата на пряка конкуренция между инфраструктурите е най-характерна за широкообхватните мрежови инфраструктури, които са естествени монополи, т. е. чието дублиране би било икономически нецелесъобразно) и поради това неговото финансиране обикновено не нарушава конкуренцията или не засяга търговията между държавите членки (съгласно точка 221 от Известие на Комисията. След извършване на инвестицията, стойността на финансовото подпомагане за нея не следва да бъде калкулирана от оператора на услугата в цената на предоставената услуга. За да е възможно цялото публично финансиране на даден проект да попадне **извън приложното поле на правилата за държавни помощи**, държавите членки трябва да гарантират, че финансирането, предоставено за изграждането на инфраструктура, не може да се използва за кръстосано субсидиране или за непряко субсидиране на други стопански дейности, включително за управление на инфраструктурата. Трябва да се гарантира, че собственикът на инфраструктурата, ако упражнява някаква друга стопанска дейност, като се води отделно счетоводство, разходите и приходите се разпределят по подходящ начин и да се гарантира, че други дейности не се възползват от публично финансиране (съгласно точка 212 от Известие на Комисията). Решението на национално ниво относно приложимия режим по държавни помощи за ВиК сектора, което не е финализирано, е че финансирането с публични средства на инфраструктурата в отрасъл водоснабдяване и канализация попада извън обхвата на държавните помощи, по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

МИГ обявяват прием за дейност 2, предвид факта, че същата е включена в СВОМР, но кандидатите следва да имат предвид, че Държавен фонд „Земеделие“ може да подписва договори за предоставяне на финансова помощ за тази дейност след получаване на позиция на Европейската комисия и влизане в сила на решението на национално ниво.

Бенефициентите по настоящата процедура са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допуснат средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на правилата за конкуренцията.

Допълнителна информация относно общите правила на приложимото право в областта на държавните помощи може да бъде открита на интернет страницата на Министерство на финансите <http://stateaid.minfin.bg/>.

17. Хоризонтални политики

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения със следните принципи на хоризонталните политики на ЕС.

1.Равенство между половете, равнопоставеност (принцип на равните възможности) и превенция от дискриминация - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация. Европейският съюз насърчава равнопоставеността както между мъжете и жените, така и между представителите на различните малцинствени

групи и се стреми да отстрани всички дейности, водещи до неравнопоставеност. В този контекст, настоящата процедура е отворена за всички кандидати, които отговарят на изискванията, посочени в Условиата за кандидатстване, независимо от тяхната раса, инвалидност, пол, възраст, сексуална ориентация, религия или други различия.

2. Устойчиво развитие – подкрепя за проекти, които допринасят за опазване на околната среда, повишаване на ресурсната ефективност и смекчаване на последиците от изменение на климата и приспособяване към тях. Съгласно Стратегията за ВОМР да Кирково Златоград, проектните предложения по тази мярка ще бъдат подпомогнати при условие, че нямат значително отрицателно въздействие върху околната среда, както и че допринасят за засилване на социалната, икономическа и екологична устойчивост на територията.

3.Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността - постигането на ефект по този принцип в рамките на процедурата е косвено- чрез подобряване условията на живот в селския район, като за целта Кандидатите формулират конкретни цели на проектното предложение в контекста на общите цели и приоритети на местно ниво.

Кандидатите следва да представят информация за съответствието на проектното предложение с посочените принципи в секция 11, поле 11.1 от Формуляра за кандидатстване. Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18.Максимален срок за изпълнение на проекта

1. Одобреният проект се изпълнява в срок до **36 месеца** от датата на подписването на административния договор с ДФЗ и МИГ, за бенефициенти, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от ЗОП и до **24 месеца** от датата на подписването на административния договор с ДФЗ и МИГ - за бенефициенти, които се не явяват възложители по чл. 5 и 6 от ЗОП,

2. Крайният срок за изпълнение на дейностите по проектите към стратегията за ВОМР на МИГ Кирково-Златоград е до **30 Юни 2023 г.**

19.Ред за оценяване на концепцията за проектни предложения:

Неприложимо

20.Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21.Ред за оценяване на проектните предложения

21.1 Общи правила

Оценката на проектните предложения се извършва в съответствие с **ВП.2 Процедура за подбор на проектни предложения към стратегията за ВОМР, финансирани от ПРСР 2014-2020 и ЕЗФРСР**“, приети с решение УС-1,08 от 11.06.2018 на УС на МИГ Кирково Златоград и публикувани на интернет страницата на МИГ <http://www.mig-kirkovo-zlatograd.com/index.php/about-us/osnovni-dokumenti/pravila-za-rabota> , както и като **Приложение С-9** към Документи за информация). Същите са в съответствие с минималните изисквания към реда за оценка на проектни предложения към СВОМР, утвърдени от заместник министър-председателя по чл. 5, ал. 1, т. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, разработени на основание чл. 41, ал. 2 от ПМС 161 от 4 юли 2016 за определяне на правила за координация

между управляващите органи на програмите и местните инициативни групи, съответно местните инициативни рибарски групи, във връзка с изпълнението на Подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2014 - 2020 г.

1. Подборът на проектни предложения се извършва от Комисията за подбор на проектни предложения, която се назначава със заповед, издадена от Председателя на Управителния съвет на МИГ или от друго лице, определено в съответствие с **ВП.1 Вътрешен правилник за дейността на МИГ Кирково-Златоград**, до три дни след крайния срок за подаването на проектните предложения.

2. Подборът на проектни предложения се извършва в информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН 2020), като се оценяват само проектните предложения, подадени с квалифициран електронен подпис.

3. КППП извършва подбор/оценка на всички проектни предложения, подадени в определения по настоящата процедура краен срок за кандидатстване.

4. Проектните предложения се оценяват в срок до 30 работни дни от изтичане на крайния срок на приема по процедурата.

5. Оценка на проектни предложения включва следните етапи:

5.1. Оценка за административно съответствие и допустимост.

5.2. Техническа и финансова оценка.

5.3 Изготвяне на оценителен доклад;

6. Работата на КППП приключва с оценителен доклад до ръководителя на финансиращата програма (Ръководителя на УО на ПРСР 2014 – 2020 г. и изпълнителния директор на ДФЗ) и до Председателя на УС на МИГ.

7. Всяко проектно предложение, подадено в срок, ще се проверява/оценява за административно съответствие и допустимост, в рамките на срока за подбор на проектни предложения, определен в Заповедта за назначаване на КППП.

8. На техническа и финансова оценка подлежат само проектни предложения, преминали успешно оценка на административното съответствие и допустимост. Оценката на проектните предложения се извършва по критерии и методика, определени в Условиата за кандидатстване.

9. Оценката се документира чрез попълването на оценителни таблици в системата ИСУН 2020, които са част от Насоките за кандидатстване и приложени към документите за информация.

10. Проектното предложение и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата до сключване на договор за предоставяне на финансова помощ, съгласно реда описан в Правилата за провеждане на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и ред за оценка на проектни предложения по мерки от СВОМР, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 И ЕЗФРС.

11. В случай, че кандидат е подал повече от един път едно и също проектно предложение или повече от едно проектно предложение в ИСУН, в рамките на процедурата, на оценка подлежи единствено последното подадено по време проектно предложение от този кандидат.

21.2 Оценка за административното съответствие и допустимост:

Оценката на административното съответствие и допустимостта се извършва от най-малко от двама членове на комисията като членовете, представляващи публичния сектор² не трябва да са повече от 50%. Те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители.

Оценката за административното съответствие и допустимост е регламентирана в **чл. 29-36 от ВП.2 Процедура за подбор на проектни предложения** към стратегията за ВОМР, финансирани от ПРСР 2014-2020 и ЕЗФРСР, публикувани на интернет страницата на МИГ <http://www.mig-kirkovo-zlatograd.com/index.php/about-us/osnovni-dokumenti/pravila-za-rabota>, както и като **Приложение С-9** към Документи за информация).

Проверката/оценката на анализ „разходи – ползи“ (*финансов анализ*) се извършва по показатели, утвърдени от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ – **Приложение 6** към Условия за кандидатстване/Документи за попълване.

21.3 Техническа и финансова оценка:

Техническата и финансова оценка на всяко проектно предложение се извършва най-малко от двама членове на комисията, като членовете, представляващи публичния сектор не трябва да са повече от 50%. Те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители.

Техническата и финансова оценка е регламентирана в **чл. 37-40 от ВП.2 Процедура за подбор на проектни предложения** към стратегията за ВОМР, финансирани от ПРСР 2014-2020 и ЕЗФРСР, на МИГ Кирково Златоград.

21.4 Оценителен доклад :

Оценителният доклад е регламентиран в Раздел 5, чл. 41-44 от ВП.2 Процедура за подбор на проектни предложения към стратегията за ВОМР, финансирани от ПРСР 2014-2020 и ЕЗФРСР, на МИГ Кирково Златоград.

В случай, че две или повече проектни предложения имат еднакъв общ брой точки по критериите за оценка и не е наличен финансов ресурс за финансирането им, тези проекти ще бъдат допълнително приоритизирани/класирани, като се подреждат в низходящ ред от по-голям към по-малък брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие.

При недостиг на средства за финансиране на всички проектни предложения, които успешно са преминали оценяването, КППП изготвя списък с резервни проекти, подредени в низходящ ред съобразно получените точки.

22.Критерии и методика за оценка на проектите предложения :

Всички предложения за проекти се проверяват за съответствие с критериите за административно съответствие и допустимост, посочени в **приложение № С-1** към Условията за кандидатстване/Документи за информация.

На техническа и финансова оценка подлежат само преминалите проверката за административно съответствие и допустимост проектни предложения. Техническата и финансова оценка на проектите предложения се извършва съгласно Методология за оценка на проектите предложения, включена в **приложение № С-2** към Условията за кандидатстване/Документи за информация.

² Представител на публичния сектор е лице по смисъла на пар.1 т.21 от Допълнителните разпоредби на Наредба №22 от 14 декември 2015г.

В т. 11 от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да представят допълнителни обосновки във връзка с критериите за подбор, които ще се вземат предвид при оценка на проектното предложение.

	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
1	Обектът, който се финансира по проектът обслужва повече от 1 населени места	15
2	Целевата група по проекта са млади хора до 29 г.	12
3	Проектът съдържа мерки за повишаване на енергийната ефективност	10
4	Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие	10
5	Проектът предвижда допълнителни съоръжения за хора с увреждания, извън законово изискуемите съгласно вида на строежа	5
6	Проектът се реализира в населени места или територии извън общинския център	5
7	Дейностите по проекта са свързани с други мерки на СВОМР	3
		60

За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да не по-малка от 10 т.

23.Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения :

1. Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено проектно предложение в ИСУН.
2. Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.
3. Производството по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор започва в деня на публикуването на обява за откриване на процедурата чрез подбор в ИСУН.
4. Условието за кандидатстване може да бъдат изменяни при условията на чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.
5. Кандидат в процедура може да иска разяснения по документите по условията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване на следния електронен адрес: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg. Разясненията се утвърждават от Председателя на УС или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на настоящите Условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати. Разясненията се публикуват на електронната страница на МИГ и на страницата на ИСУН в 10 – дневен срок от получаването им, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Публикуваните отговори на въпроси

задължително се вземат под внимание от страна на МИГ, Комисията по подбор на проекти по процедурата при оценката на проектните предложения и от кандидатите по процедурата. Не се предоставят отговори на въпроси, зададени по телефона, Не се изпращат индивидуални отговори на зададени от кандидатите по процедурата въпроси.

6. С валиден квалифициран електронен подпис, наричан по-нататък „КЕП“, лице с право да представлява кандидата¹⁰ подписва единствено електронния формуляр, което удостоверява достоверността на всички приложени документи. Когато кандидатът се представлява от няколко лица заедно, формулярът се подписва от всяко от тях с КЕП. Когато проектното предложение се подава от упълномощено лице, се прилага изрично нотариално заверено пълномощно или заповед на кмета на общината и формулярът се подписва с КЕП на упълномощеното лице. В случай, че кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, пълномощното се подписва от всички от тях и се прикачва в ИСУН 2020. От текста на пълномощното следва да става ясно, че лицето/лицата с право да представлява/т кандидата упълномощават пълномощника да подаде от тяхно име проектното предложение.

7. Документите се прилагат към формуляра за кандидатстване във формат „pdf“, „xls“ или друг формат, указан в Раздел 24 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“. Основната информация за проектното предложение се прилага във формат „pdf“, подписан от кандидата и във формат „xls“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

8. Документите, приложени към формуляра за кандидатстване, както и тези, представени от кандидатите/бенефициентите в резултат на допълнително искане от КППП/оценителната комисия, трябва да бъдат представени на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил. Когато държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон (обн., ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ с Република България, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

9. Кандидатът трябва да посочи електронен адрес, който да е асоцииран към профила му в ИСУН и не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка.

10. Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на проектното предложение се осъществяват през ИСУН чрез електронния профил на кандидата.

11. За дата на получаване на кореспонденцията и уведомленията се счита датата на изпращането им чрез ИСУН чрез електронния профил на кандидата. Сроковете започват да текат за кандидатите от изпращането на съответната кореспонденция и уведомление от оценителната комисия в ИСУН. Важно е кандидатите да разполагат винаги с достъп до имейл адреса, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020.

12. Не се изисква представяне на документи, които вече са предоставени и срокът им на валидност не е изтекъл.

13. Допълнителна пояснителна информация или документ от кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия.

16. До приключването на работата на Комисия за подбор на проектни предложения кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до МИГ, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСУН със съответните права.

17. Един кандидат може да подаде едно проектно предложение. В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, то предмет на оценка ще бъде само последното по време на подаване проектно предложение, с изключение на случаите, в които кандидатът е оттеглил своето проектно предложение.

Проектно предложение се подава в срока, определен в процедурата за прием на проектни предложения в ИСУН 2020, съгласно условията и реда на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2016 г.

Формулярът за кандидатстване по процедурата се попълва от кандидата, съгласно инструкциите дадени в Указанията за попълване на формуляр за кандидатстване и електронно кандидатстване (**Приложение 5 и 5А** към настоящите Условията за кандидатстване - Документи за информация).

24.Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване :

Кандидатите по настоящата процедура следва да представят:

Формуляр за кандидатстване, попълнен в ИСУН2020, подписан с КЕП от кандидата (приложение към настоящата процедура в ИСУН 2020 - <https://eumis2020.government.bg>)

Приложения към Формуляра за кандидатстване:

1. **Основна информация** за проектното предложение, подписана от представляващия кандидата/кмета на общината, сканирана във формат „pdf“ или „jpg“, както и във формат и „xls“ или „xlsx“ – по образец **Приложение 1** към Условията за кандидатстване/Документи за попълване. Информацията се подписва от представляващия кандидата/кмета на общината./*Непредставянето на документа е основание за отхвърляне на проектното предложение/.*

2. **Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2**, подписан от представляващия кандидата/кмета на общината, сканиран във формат „pdf“ или „jpg“ – по образец **Приложение № 1А** към Условията за кандидатстване/Документи за попълване.

3. **Таблица за допустими инвестиции и дейности /ТДИД /по подмярка 19.2**. Представя се във формат „xls“ или „xlsx“ – по образец **Приложение №2** към Условията за кандидатстване/ Документи за попълване. ТДИД се представя и подписна с КЕП на кандидата, в случай че проектното предложение се подписва с КЕП на кандидата. В случай, че проектното предложение се представя подписано с КЕП на упълномощено лице, същата се представя и сканирана във формат „pdf“, след като е подписна от кандидата на хартиен носител. /*Непредставянето на документа е основание за отхвърляне на проектното предложение/.*

4. **Декларация съгласие и информираност за обработване на лични данни** с подпис, сканирана във формат „pdf“ или „jpg“, по образец **Приложение № 3/Документи за попълване**. Декларацията се подписва от всички лица, представляващи или управляващи кандидата. В случай на пълномощник декларацията се подписва и от него.

5.1. Декларация по чл.25, ал.2 от ЗУСЕСИФ (Приложение № 4 А за кандидати общини, **4Б–** за кандидати ЮЛНЦ,Читалища) - подписана лично от представляващия /представляващите кандидата, сканирана/и във формат „pdf“ или „jpg“;

5.2. Декларация Приложение №6 към чл.24, ал.1, т.8 от Наредба №22/2015 г. (Приложение № 4В – от всички кандидати) - подписана лично от представляващия/ представляващите кандидата, сканирана/и във формат „pdf“ или „jpg“. Декларациите по

т.5.1 и т.5.2 се подписват задължително от всички лица, които са овластени да представляват КАНДИДАТА, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно, и са вписани в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в Агенция по вписванията или Регистъра на Окръжен съд – за кандидати НПО и Читалища. За кандидат община – декларацията се подписва от кмета на общината.

6. Свидетелство за съдимост, издадено не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на проектното предложение - на представляващия/представляващите кандидата/кмета на общината – сканирано във формат „pdf“ или „jpg“.

7. Удостоверение за липса на публични задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от ДОПК и Удостоверение за липса на задължения към общината по седалището на кандидата - НПО, Читалище, издадени **не по-рано от 1 месец** преди датата на представянето им – сканирано във формат „pdf“ или „jpg“.

8. Декларация за нередности – подписана, сканирана във формат „pdf“ или „jpg“. (Приложение №5/Документи за попълване). Декларацията се подписва задължително от представляващия/представляващите кандидата. В случай, че кандидатът е община декларацията се подписва от кмета на общината.

9. Нотариално заверено изрично пълномощно или заповед на кмета за кандидат община за подписване с КЕП на Формуляра за кандидатстване при подаване на проектното предложение в ИСУН 2020 (ако е приложимо) - във формат „pdf“ или „jpg“ - в случай, че документите не се подават лично от кандидата.

10. Решение на компетентния орган на ЮЛНЦ, Читалището за кандидатстване по реда на настоящата процедура, във формат „pdf“ или „jpg“ – (приложимо за кандидати – ЮЛНЦ, Читалища).

11. Копие от учредителен акт или устав, във формат „pdf“ или „jpg“ (За кандидати – ЮЛНЦ, Читалища, в случай че същите не са вписани в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел –/ТРРЮЛНЦ/ към Агенция по вписванията).

12. Удостоверение за актуално правно състояние издадено не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на проектното предложение, във формат „pdf“ или „jpg“, (За кандидати – ЮЛНЦ, Читалища, в случай, че същите не са вписани в ТРРЮЛНЦ)

13. Решение на общинския съвет за кандидатстване по реда на настоящите Условия за кандидатстване - приложимо за кандидат община. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

14. Решение на общинския съвет, че дейностите, включени в проектното предложение/проектните предложения, съответстват **на приоритетите** на общинския план за развитие на съответната община – приложимо за всички кандидати. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

15. Декларация по чл. 3 и 4 ЗМСП и справка за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация (по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката) с подпис/и, печат, във формат „pdf“ или „jpg“ (Приложение №7 към Условията за кандидатстване/Документи за попълване) - (за кандидати - читалища и ЮЛНЦ, ако е приложимо).

16. Справка за дълготрайните активи или инвентарна книга към датата на подаване на проектното предложение с разбивка по вид на актив, дата и цена на придобиване (важи за проекти, включващи инвестиции за закупуване на оборудване и/или обзавеждане и/или транспортни средства и/или мобилни обект) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

17. Влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с

предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се **одобрява осъществяването на инвестиционното предложение**, респективно се съгласува планът/програмата/проектът и/или разрешително за водоземане и/или разрешително за ползване на воден обект *в случаите, предвидени в Закона за водите.*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. (Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган само в случаите когато проектното предложение включва строително-монтажни работи).

18. **Документ за собственост** на земя и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията - важи в случаите, когато проектът ще се изпълнява върху имот – собственост на кандидата (не се изисква за обекти посочени в чл. 56, ал. 2 от Закона за общинската собственост). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

19. **Учредено право на строеж върху имота** за срок не по-малко от 10 години, считано от датата на подаване на проектното предложение, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

20. **Документ за ползване на имота** за срок не по-малко от 10 години, считано от датата на подаване на проектното предложение - в случай на кандидатстване за разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване и/или съоръжения и/или обновяване на сгради и/или помещения и строително-монтажни работи, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

21. **Заснемане на обекта/съоръжението** и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява (важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията). За инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности и графично и фотозаснемане на обекта и съгласувателно становище, издадено от Министерството на културата. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

(В случаите, когато е необходимо да се издаде съгласувателно становище от Министерство на културата за него може към датата на кандидатстване да се представи входящ номер на искане за издаване на съгласувателно становище).

22. **Одобрен инвестиционен проект**, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията.) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Когато към датата на кандидатстване проектът не е одобрен следва да се представи инвестиционен проект, ведно с входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

23. Подписани **технически спецификации** за съоръженията и принадлежности/оборудването и/или обзавеждането/транспортни средства/мобилни обекти, включени в проекта – представени във формат „pdf“ или „jpg“ и и „xls“ или „xlsx“.

24. **Подробни количествени сметки**, заверени от правоспособно лице (*важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи*). За инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности, за дейности по реставрация количествените сметки трябва да са заверени от лица, вписани в регистъра по чл. 165 от Закона за културното наследство. Представят се във формат „pdf“ и „xls“ или „xlsx“.

25. Влязло в сила **Разрешение за строеж** (важи в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
26. **Становище на главния архитект** с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж (важи, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
27. **Разрешение за поставяне**, издадено в съответствие със ЗУТ (важи, в случай че проектът включва разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
28. **Количествено - стойностни сметки** – подписани от кандидата. Представят се във формат „pdf“ и „xls“ или „xlsx“.
29. Удостоверение от НИНКН за статута на обекта като недвижима културна ценност (не се представя за дейности включващи обекти ново строителство). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване представлява за дейности включващи обекти ново строителство). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
30. **Съгласуване с Министерството на културата** с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава 23 от Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (*изисква се само за инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.
31. **Лицензи, разрешения** и/или документ, удостоверяващ регистрацията за дейностите извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
32. Сканирано копие на всички документи от проведената съгласно изискванията **по ЗОП процедура за изпълнение на дейностите** по проекта (*важи, в случай че проектът включва разходи по точка 4 от Раздел 14.1. „Допустими разходи“, извършени преди подаване на проектното предложение*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
33. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени **разходи преди подаване на проектното предложение** за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. съгласно чл. 21, ал. 2, т. 14 от Наредба №22/2015 г., ведно с банкови извлечения. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
34. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (*важи, в случай че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
35. Най-малко три **съпоставими независими оферти**, които имат най-малко следното минимално съдържание – наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, техническо предложение, ценово предложение в левове с посочен ДДС (*важи в случаите, когато кандидатите са*

възложители по ЗОП, разходите, за които кандидатстват не са включени в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие и събират оферти чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП).

Представят се във формат „pdf“ или „jpg“. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и количествено-стойностни сметки във формат „pdf“ или „jpg“ и „xls“ или „xlsx“.

36. Оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя – (важи в случаите, когато кандидатите са възложители по ЗОП, разходите, за които кандидатстват са включени в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие и в случай, че възлагането на услугата на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права).

Представят се във формат „pdf“ или „jpg“. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и количествено-стойностни сметки във формат „pdf“ или „jpg“ и „xls“ или „xlsx“.

37. Най-малко три съпоставими независими индикативни оферти за всяка отделна инвестиция в актив/услуга/ строителство – с предложена цена от производителя/доставчика/строителя, запитване до конкретни лица за представените оферти (**Приложение №13** към Условието за кандидатстване/Документи за попълване) - (важи в случаите, когато кандидатите не са възложители по ЗОП и ще провеждат процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160 и разходът, за който се кандидатстват не е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие“).

Представят се във формат „pdf“ или „jpg“. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и количествено-стойностни сметки във формат „pdf“ или „jpg“ и „xls“ или „xlsx“.

38. Оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя (важи в случаите, когато кандидатите не са възложители по ЗОП и ще провеждат процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС №160 и разходът, за който се кандидатстват е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие“ и в случай, че но възлагането на услугата на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права). Представят се във формат „pdf“ или „jpg“. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към офертите се прилагат и количествено-стойностни сметки във формат „pdf“ или „jpg“ и „xls“ или „xlsx“.

39. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

40. Анализ „разходи-ползи“ (финансов анализ) - Приложение 6 към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“ и „xls“ или „xlsx“. Законният представител на кандидата задължително подписва собственоръчно всяка страница на Анализа, след което се сканира във формат „pdf“ или „jpg“ и прикачва в ИСУН 2020.

41. Декларация, подписана от кандидата, в която се изброяват подадени проектни предложения за дейности, допустими за подпомагане съобразно демаркационната линия с Оперативна програма "Региони в растеж", Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2014 - 2020" и Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен

растеж" 2014 – 2020 (само в случаите на подадени проектни предложения). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

42. **Декларация за наличие/липса на двойно финансиране** – Приложение 9 от Условието за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“; Декларацията се от представляващия/управляващия кандидата/ кмета на общината.

43. **Декларация за наличие/липса на изкуствено създадени условия и/или функционална несамостоятелност** – Приложение 10 от Условието за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. Декларацията се от представляващия/управляващия кандидата/ кмета на общината.

44. **Декларация за съгласие за предоставяне на данни от НСИ** - Приложение 11 от Условието за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“; Декларацията се от представляващия/управляващия кандидата/ кмета на общината.

45. **Декларация по раздел 24.1 „Списък с общи документи“** от Условие за кандидатстване за неприложими към кандидата документи - Приложение 12 от Условието за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“; Декларацията се от представляващия/управляващия кандидата/ кмета на общината.

При голям брой документи или обем на файловете, документите по точки: 22, 32, 35 и 37, могат да бъдат компресирани или архивирани поотделно за всяка една от точките и прикачени във формат „rar“ или „zip“.

Кандидатите следва да имат предвид, че за всяка допустима дейност или разход, трябва да приложи **само изискуемите** документи съгласно националното законодателство и изискванията към настоящите условия за кандидатстване.

24.2. Списък със специфични документи за дейността „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях“:

46. Декларация от кмета на общината, че под терена, в който ще се изпълнят дейностите по проекта, са изградени или реконструирани водоснабдителните и/или канализационните системи (ВиК) или не се предвижда да се изграждат или реконструират ВиК системи за период седем години считано от датата на сключване на административния договор. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.3. Списък със специфични документи за дейността „Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение“:

За проектите, които включват улично озеленяване и площи не са предвидени специфични документи. Документите се прилагат само за проекти които включват парк или градина.

47. Документ за собственост от който да е видно, че обекта притежава статут на парк или градина. В случай, че в документа за собственост не е посочено, че обекта притежава статут на парк или градина се представя одобрен общ или подробни устройствени планове на урбанизираните територии, от които да е видно, че имотите са със статут на парк или градина.

Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

48. План схема за разполагане на преместваеми обекти и съоръжения (представя се ако има такива обекти). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.4. Списък със специфични документи за дейността „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни, включително транспортни средства“:

49. Обосновка за необходимостта и устойчивостта от съответната социална услуга - подписана от кандидата/кмета на общината. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

50. Положително становище от Министерството на труда и социалната политика по предложение на Агенцията за социално подпомагане за необходимостта, целесъобразността и спазването на изискванията по чл. 21, т. 3 за социалните услуги, които ще се разкрият; Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. /Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган.

51. Положително становище от Агенцията за социално подпомагане за бъдещо финансиране на социалните услуги като държавно делегирана дейност. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“. /Към датата на кандидатстване може да се представи входящ номер на искане за издаване от съответния орган./

24.5. Списък със специфични документи за дейността „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“:

52. Обследване за енергийна ефективност придружено от валиден сертификат за енергийни характеристики на сградата в експлоатация, изготвени по реда на чл. 48 от ЗЕЕ и Наредба № Е-РД-04-1 от 2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.6. Списък със специфични документи за дейността „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“: НЕПРИЛОЖИМО

24.7. Списък със специфични документи за дейността „Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства“:

53. Декларация за минимална помощ съгласно Приложение № 9 към Условието за кандидатстване/Документи за попълване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.8. Списък със специфични документи за дейност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони“, която включва основно или средно училище, или детска градина, финансирано чрез бюджета на общината:

За основно общинско училище или средното общинско училище:

54. Заповед на министъра на образованието и науката за откриване, преобразуване или промяна на основното общинско училище или средното общинско училище или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута му и финансиращия орган. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

55. Заповед на кмета на общината и решение на общинския съвет за откриване, преобразуване или промяна на общинската детска градина или писмо от министъра на образованието и науката, удостоверяващо статута и финансиращия орган на детската градина. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.9. Списък със специфични документи за дейност 8 „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони“:

56. Становище на Басейнова дирекция, че инвестициите по проекта не противоречат на плановете за управление на речните басейни. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

57. Съгласувателно писмо от съответния консолидиран ВиК оператор - в случай на кандидати общини. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

58. Решение на общински съвет за съгласуване на проекта и инвестицията - в случай на кандидат – не община . Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

59. Решение на общинския съвет или на ВиК оператора, с което се задължават да спазват законодателството в областта на държавните помощи при сключване на договор за предоставяне на финансова помощ. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

60. Съгласие на ВиК оператора за участие във всеки етап на изпълнението на одобрения инвестиционен проект и извършване на мониторинг чрез наблюдение и оценка на изпълнението на проекта – за кандидати общини. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

24.10. Списък с документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на проекти:

Критерий „Проектът предвижда допълнителни съоръжения за хора с увреждания, извънзаконово изискуемите съгласно вида на строежа“

61. Декларация, с описание на предвидените в проектното предложение допълнителни съоръжения за хора с увреждания, извън законово изискуемите съгласно вида на строежа. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

За останалите критерии за оценка не са предвидени и не се изискват по настоящите Условия за кандидатстване документи, доказващи съответствие с критериите за подбор. В случай, че не са представени декларации по т.61, проектното предложение няма да бъде оценявано по съответния критерий за техническа и финансова оценка.

25. Начален и краен срок за подаване на проектните предложения :

Ще се прилага процедура на подбор на проекти с няколко крайни срока за кандидатстване:

Първият краен срок за подаване на проектните предложения е **04 февруари 2019г.** 17:00 часа.

Размер на БФП по първи прием – 782 320 лв.

Вторият краен срок за подаване на проектните предложения е **30 юни 2019 г.** 17:00 часа.

Размер на БФП по втори прием – остатъчни средства след първи прием.

26.Адрес за подаване на проектните предложения проектни предложения :

Проектните предложения по настоящата процедура се подават по изцяло електронен път чрез ИСУН 2020 на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg> .

27.Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условиата за кандидатстване:

На е-mail: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg , като ясно се посочва номера на поканата за набиране на предложения, могат да се задават въпроси и да се искат допълнителни разяснения, в срок до 3 седмици преди крайния срок за подаване на проектни предложения по първи прием.

Писмени разяснения ще бъдат дадени в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по първи прием.

С оглед осигуряване равнопоставено третиране на кандидатите, МИГ – Кирково – Златоград няма да дава разяснения, които съдържат становище относно качеството на конкретно проектно предложение. Разяснения се дават по отношение на условията за кандидатстване и са задължителни за всички кандидати.

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани на интернет страницата на МИГ <http://www.mig-kirkovo-zlatograd.com/index.php/priem-na-proekti/vaprosi-i-otgovori> и на <https://eumis2020.government.bg>

Важно! В т. 11 от Формуляра за кандидатстване е необходимо кандидатите да попълнят следната допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение:

- Информация по чл. 46, ал.6 от Наредба №22 от 14.12.2015г.
- Необходима информация за издаване на уникален регистрационен номер от Държавен фонд „Земеделие“.

28.Приложения към Условиата за кандидатстване :

28.1. Документи, които се подават към момента на кандидатстване:

ПРИЛОЖЕНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ:

Приложение № 1: Основна информация за проектното предложение;

Приложение № 1А: Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР";

Приложение № 2: Таблица за допустимите инвестиции и дейности по подмярка 19.2;

Приложение № 3: Декларация съгласие и информираност за обработване на лични данни;

Приложение № 4А: Декларация по чл.25, ал.2 от ЗЕСЕСИФ за кандидат община;

Приложение № 4Б: Декларация по чл.25, ал.2 от ЗЕСЕСИФ за кандидати НПО, читалище;

Приложение № 4В: Декларация за липсата на обстоятелства по чл.12, ал.3 от Наредба№22;

Приложение 5: Декларация за нередности;

Приложение № 6: Анализ „разходи – ползи“;

Приложение № 7: Декларация за обстоятелствата по чл.3 и чл.4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), с приложение 7А Справка за за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП и приложение 7Б Указания за попълване;

Приложение № 8: Декларация за минимални помощи и Приложение №8А Указания за попълване на Декларацията за минимални и държавни помощи;

Приложение № 9: Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта;

Златоград 4980, ул. Стефан Стамболов 1
тел. 03071 4205 ел. поща: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg

Приложение № 10: Декларация за липса на изкуствено създадени условия и/или функционална несамостоятелност;
Приложение № 11: Декларацията за съгласие данните на кандидата да бъдат предоставени от НСИ на УО и ДФЗ;
Приложение № 12: Декларация за неприложими документи;
Приложение №13: Образец на запитване за оферта.

28.3. Документи за информация:

Приложение № С-1: Таблица за административно съответствие и допустимост;
Приложение № С-2: Таблица за техническа и финансова оценка и методика за оценка на проектите
Приложение № С-3: Списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи от ДФЗ;
Приложение № С-4: Списък на населените места от територията на МИГ с под 2000 еквивалентни жители;
Приложение № С-5: Указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване;
Приложение № С-5А: Указания за условията е реда за подаване на проектни предложения и тяхната оценка;
Приложение № С-6: Приложение към Указания за приложимия режим на държавни помощи по мерки от ПРСР 2014 – 2020 в стратегиите за ВОМР и условия, произтичащи от него;
Приложение № С-7: Население към 31.12.2016 г. (общо и по възрастови групи - по данни от НСИ към 31.12.2016 г.);
Приложение № С-8: Обяснителни бележки;
Приложение № С-9: Правила за провеждане на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и ред за оценка на проектни предложения по мерки от СВОМР,финансирани от ПРСР 2014 – 2020 И ЕЗФРСР на територията на МИГ

28.3. Документи, към момента на подписване на административния договор:

Приложение № 1: Заявление за профил за достъп на кмета на общината/представляващия кандидата до ИСУН 2020.
Приложение №2: Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020.

29. СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДФЗ	Държавен фонд "Земеделие"
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ЗДДС	Закон за данък добавена стойност

ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗДП	Закон за държавните помощи
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КППП	Комисия за подбор на проектни предложения
КСС	Количествено-стойностни сметки
КФ	Кохезионен фонд
МИГ	Местна инициативна група
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МФ	Министерство на финансите
Наредба 22	Наредба №22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие" на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НСИ	Национален статистически институт
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР 2014 – 2020 г.	Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.
СВОМР	Стратегия за изпълнение на водено от общностите местно развитие
СМР	Строително-монтажни работи
УО	Управляващ орган
РУО	Ръководител на управляващият орган
ЮЛНЦ	Юридическо лице с нестопанска цел

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ:

Авансово плащане	Плащане по смисъла на чл. 63 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.)
Административен договор	Договор по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, който съдържа изрично волеизявление на изпълнителният директор на РА за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ със средства по ПРСР 2014 – 2020 г.
Административни проверки	Проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за

Златоград 4980, ул. Стефан Стамболов 1
тел. 03071 4205 ел. поща: mig-zlatograd-kirkovo@abv.bg

	развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227/69 от 31 юли 2014 г.) .
Дейност	Проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014 – 2020 г. критерии, предвид постигането на поставените цели в ПРСР 2014 – 2020 г.
Закрита спортна инфраструктура в общинска образователна инфраструктура	Закрита спортна инфраструктура е зала за спорт (физкултурен салон).
Изкуствено създадени условия	Всяко установено от Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция (ДФЗ-РА) или друг компетентен орган условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227/69 от 31 юли 2014 г.).
Инвестиционен проект	Проект по смисъла на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.), предназначен за строителството на обекта/ите, включени в проекта.
Междинно плащане	Плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.
Независими оферти	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо; ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
Непредвидени разходи	Разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не са могли да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата, заложените предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови строително-монтажни работи, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на проекта. В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки , новите строително-монтажни работи следва да бъдат възлагани по реда на Закона за обществените поръчки в случаите, когато не са допуснати изключения.
Непреодолима сила или извънредни обстоятелства	Обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
Нередност	Всяко нарушение на правото на ЕС или на българското законодателство, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.
Оперативни разходи	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт с поддръжка и експлоатация на активите.

Обект общинска образователна инфраструктура с местно значение	Детска градина, финансирана чрез бюджета на общината, или основно или средно училище, финансирани чрез бюджета на общината или професионални гимназии по § 10 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за предучилищното и училищно образование.
Обикновена подмяна	Разходи за замяна на активи, които не водят до качествени или количествени изменения/подобрения на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите.
Обособена част от инвестицията	Завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.
Обществени услуги	Услуги, предоставяни за задоволяване на обществени потребности, по повод на чието предоставяне се извършват административни услуги в сгради, които се използват от администрацията на общината.
Общински сгради	Имотите съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за общинската собственост.
Подмярка	Съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.
Площи за широко обществено ползване	Паркове, градини, улично озеленяване и площи.
Площадка за игра	Обществено достъпна открита площ, предназначена за индивидуални или групови игри, с подходящо за целта устройство, настилка и съоръжения за игра в зависимост от определената възрастова група на ползвателите.
Принос в натура	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
Проверка на място	Проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
Проект	Заявление за кандидатстване заедно с всички приложения към него документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР 2014 – 2020 г.
Публична финансова помощ	Всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти, ще се разглежда като обществен дял.
Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на проекта	Разходи, извършени преди подаване на проектното предложение и такива по време на изпълнение на проекта, които включват подготовка на проектното предложение и подготовка на искането за плащане, включително отчитане и управление на проекта.
Реставрация	Системен процес от дейности, които целят предотвратяване на разрушаването на обекти, стабилизация на състоянието им, както и улесняване на тяхното възприемане и оценка при максимално запазване на автентичността им.
Референтен разход	Цени и пределни стойности, ползвани от ДФЗ - РА за сравняване при определяне основателността на разходите за различни инвестиции.

Спортна инфраструктура	Обществено достъпни открити площи, предназначени за индивидуални или групови игри, с подходящо за целта устройство, настилка и съоръжения за игра в зависимост от определената възрастова група на ползвателите, които могат да бъдат един обект: футболно игрище на малко поле, волейболно, баскетболно, хандбално игрище, площадка за скейтборд и ролери и площадка за игра.
Съпоставими оферти	Оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат: а) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; б) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.
Текущ ремонт	Подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.
Терен	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустрояване.
Техническа спецификация	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.
Тротоар	Изградена, оградена или очертана с пътна маркировка надлъжна част от пътя или улицата, ограничаваща платното за движение и предназначена само за движение на пешеходци.
Улица	Част от комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии, която обхваща уличната мрежа съгласно <u>Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии</u> (ДВ, бр. 89 от 2004 г.).
Улични принадлежности	Принадлежности от комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии, която обхваща уличната мрежа и които включват улична маркировка, енергозахранващите и осветителните съоръжения и тела, спирки за масовия градски транспорт, пейки, съдове за събиране на отпадъци и камери за видеонаблюдение.
Улични съоръжения	Съоръжения от комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии, която обхваща уличната мрежа и които включват мостове, тунели, надлези, подлези, прелези, подпорни и декоративни стени, укрепителни и водоотвеждащи устройства.
Частичен отказ за финансиране	Отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР 2014 – 2020 г.
Население, обхванато от проекта	Населението на населените места, където са разположени обектите на инвестиции
Население, което се ползва от подобренията	Населението на населените места, където са разположени обектите на инвестиция, както и население от други населени места, които се ползват от подобренията

